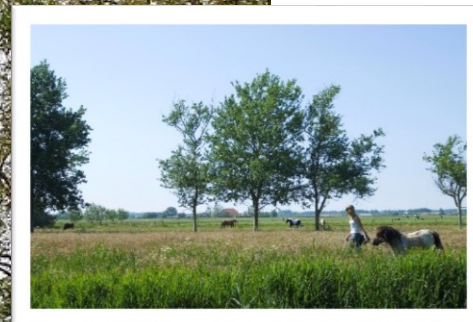
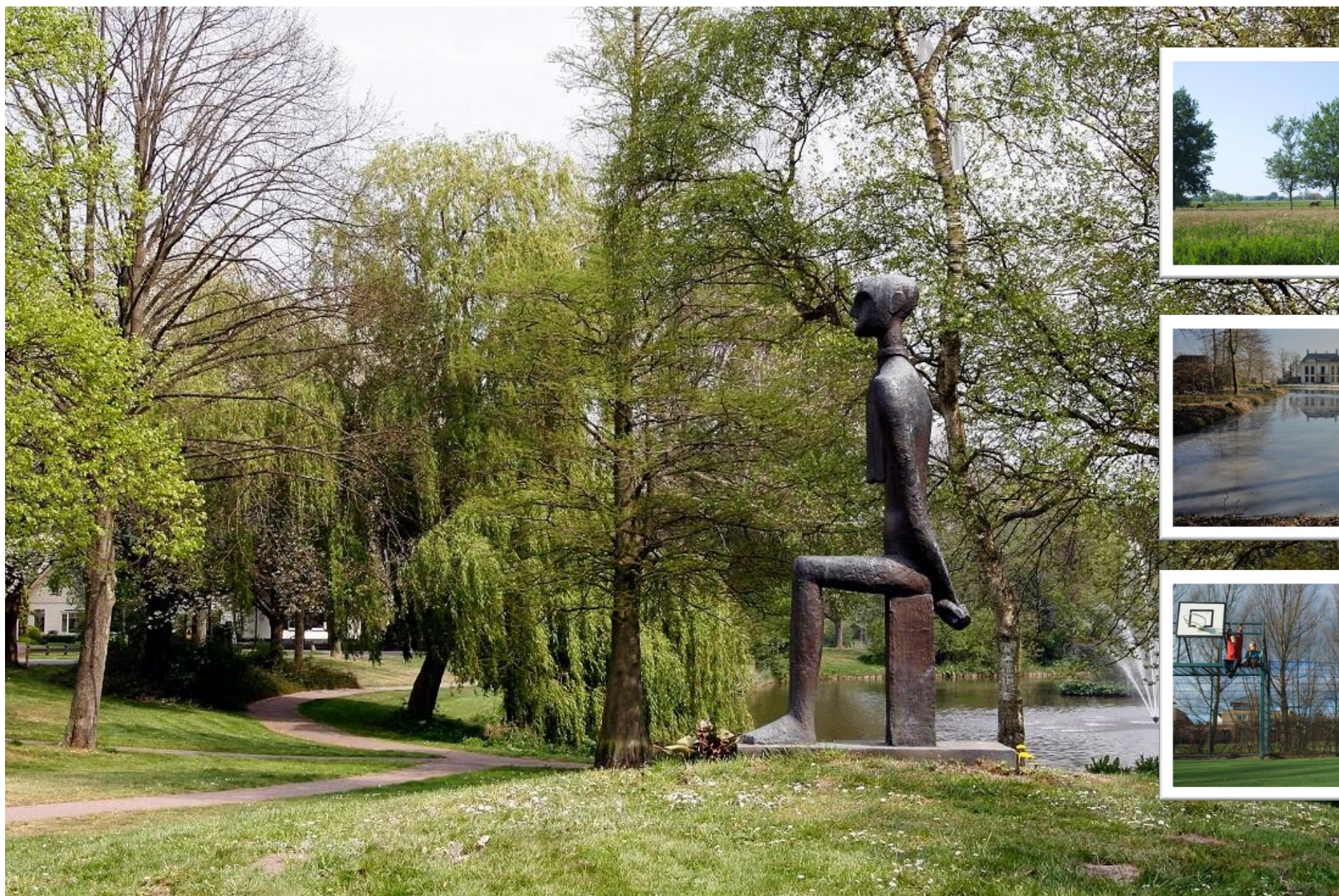

Kadernota 2020

INHOUD

Voorwoord	4
Financiële uitgangspunten.....	5
Financiële positie	7
Overzicht structureel begrotingssaldo	7
Gevolgen Meicirculaire 2019	10
1e financiële voortgangsrapportage / Kadernota (autonoom):	14
Kadernota (Nieuw beleid)	18
Incidentele baten en lasten	19
PROGRAMMA 1. Een sociale en vitale gemeente	23
1A. Inwoners en bestuur	23
1B. Samen leven.....	24
1C. Kerngericht en ondersteunend	28
1D Een veilige gemeente.....	28
Programma 1: Wat gaat het kosten	30
PROGRAMMA 2. Een aantrekkelijke gemeente	38
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	38
2B. Economische vitaliteit	39
2C. Een bereikbare gemeente	40
Programma 2: Wat gaat het kosten	41
PROGRAMMA 3. Een leefbare gemeente	45
3A. Wonen en leefomgeving.....	45
3B. Duurzaamheid en milieu.....	47
3C. Beheer en onderhoud.....	49
Programma 3: Wat gaat het kosten	49

PROGRAMMA 4. Een financieel gezonde gemeente	55
Programma 4: Wat gaat het kosten	56
Bijlage 1: Overzicht reserves meerjarig.....	60
Bijlage 2: investeringsplan 2020 - 2023	61
Bijlage 3: Baten en lasten per taakveld	62

VOORWOORD

Aan de gemeenteraad,

Voor u ligt de kadernota 2020. Conform de p&c cyclus is de kadernota een combinatie van de 1^e financiële voortgangsrapportage 2019 en de kadernota 2020 met hierin het meerjarenperspectief. In de kadernota worden diverse autonome ontwikkelingen en –actualisaties gepresenteerd, met een effect op de beschikbare financiële ruimte.

Het jaar 2020 wordt het tweede jaar van deze collegeperiode waarin verder invulling wordt gegeven aan de coalitieovereenkomst 'Met Elkaar'. We zijn tevreden te kunnen constateren dat we de jaren 2020 en 2021 een structureel sluitend financieel perspectief laten zien. Daar staat tegenover dat we nog tekorten zien voor 2022 en 2023. De hoogte van deze tekorten zijn mede afhankelijk of het rijk structureel middelen beschikbaar gaat stellen voor de jeugdhulp. Dit moet blijken uit een onafhankelijk onderzoek naar de volume- en uitgavenontwikkeling, waarvan de uitkomst in het najaar 2020 wordt verwacht. Het college ziet in navolging van het VNG-bestuur perspectief op structurele compensatie.

Het rijk gaat in overleg met de provinciale toezichthouders om te komen tot een richtlijn ten aanzien van de meerjarenraming jeugd in de gemeentelijke begroting. Deze richtlijn zal door de provinciale toezichthouder op uniforme wijze worden gehanteerd. De richtlijn is erop gericht dat de toezichthouder meeweegt dat er nog onderzoek

loopt dat erop is gericht om een nieuw kabinet te laten besluiten over een passend budget voor 2022 en latere jaren.

We werken aan voorstellen om de programmabegroting meerjarig sluitend te maken. We betrekken hierbij alle programmaonderdelen. Bij de programmabegroting worden maatregelen aan u ter besluitvorming voorgelegd. We nodigen u uit om bij de behandeling van de kadernota uw ideeën hierover kenbaar te maken.

De kadernota is als volgt opgebouwd. Allereerst geven we aan welke financiële uitgangspunten zijn gehanteerd. Vervolgens wordt de financiële positie weergegeven met de ontwikkeling van het meerjarige (structurele) begrotingssaldo. Daarna volgt een toelichting op de financiële mutaties per programma. Tot slot zijn in de bijlagen de meerjarige ontwikkeling van de reserves en het actuele investeringsplan opgenomen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

De heer drs. G.H.S. Heemskerk MBA
Gemeentesecretaris

De heer T.J. Romeyn
burgemeester

FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

We hebben bij het opstellen van de kadernota de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

1. Structureel begrotingsevenwicht
2. Indexering onroerende zaakbelasting (OZB): 1,5%
3. Extra areaal OZB
4. Indexering subsidies: 1,5%
5. Indexering gemeenschappelijke regelingen
6. Algemene uitkering in constante prijzen
7. Indexering loonkosten van 3,0%
8. Omslagrente van 2,0%

Ad 1) Structureel begrotingsevenwicht

Het belangrijkste uitgangspunt is dat er sprake is van een meerjarig sluitende begroting. In termen van financieel toezicht wordt voorgeschreven dat de programmabegroting 2020 - 2023 structureel en reëel in evenwicht moet zijn. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Dit is dus het begrotingssaldo exclusief de incidentele baten en lasten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen, waarbij de begroting en meerjarenraming uiteraard volledig dient te zijn.

Ad 2) Indexering OZB en waardeontwikkeling

In de coalitieovereenkomst is opgenomen dat het OZB-tarief maximaal wordt verhoogd met het inflatiepercentage. De OZB inkomsten zijn afhankelijk van het OZB-tarief en de waardeontwikkeling van de woningen. Voor de indexatie is uitgegaan om de OZB inkomsten met 1,5% te indexeren in 2020. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor

2019. Dit is gebaseerd op de verwachting van het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan van 22 maart 2018. Daarnaast zal de werkelijke waardeontwikkeling worden verdisconteerd in de OZB-heffing. De voorlopige prognose gaat uit van een waardeontwikkeling van de woningen van gemiddeld 7%.

Ad 3) Extra areaal OZB

Voorzichtigheidshalve nemen we alleen extra inkomsten van areaaluitbreiding mee van de woningen die naar verwachting in 2019 worden gerealiseerd. Op basis van de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) gaan we uit van 200 extra woningen.

Ad 4) Indexering subsidies

De subsidies worden geïndexeerd met 1,5% in 2020. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) en is gebaseerd op de verwachting van het CPB.

Ad 5) Indexering gemeenschappelijke regelingen (GR)

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen wordt geïndexeerd met het in de regio voorgestelde methodiek. Uitgaande van een verhouding 70% (loon) en 30% (prijs) betekent dat een indexatie van 2,8%. Een GR mag met een onderbouwing afwijken van de 70-30 verhouding. In de kaderbrief van de GR is dat toegelicht.

Ad 6) Algemene uitkering

Conform de huidige methodiek wordt de algemene uitkering van het rijk doorgerekend op basis van constante prijzen. Dit betekent dat vanaf 2020 hetzelfde prijspeil wordt gehanteerd (zonder verwachte prijsindex). In deze kadernota zijn de financiële gevolgen van de meicirculaire 2019 verwerkt.

Ad 7) Indexering loonkosten

In de meerjaren begroting wordt uitgegaan van 3,0% loonkostenontwikkeling in 2019. Dit is gebaseerd op de verwachting van het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan van 22 maart 2018 (Prijs overheidsconsumptie, beloning

werknemers). De loonkosten ontwikkeling omvat méér dan alleen het salaris. Loonkosten kunnen zelfs bij een 0-lijn muteren. Denk hierbij aan de pensioenpremies en werkgeversverzekeringen.

In onze begroting zitten alleen nog de loonkosten van het bestuur, de griffie en de gemeentesecretaris. De overige loonkosten zitten nu in de begroting van de werkorganisatie BUCH. De bijdrage aan de werkorganisatie BUCH wordt alleen geïndexeerd opgenomen voor het jaar 2020.

Ad 8) Omslagrente

We hanteren voor de investeringen een omslagrente van 2,0%.

FINANCIËLE POSITIE

OVERZICHT STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO

In tabel op de volgende pagina wordt de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven nadat de mutaties uit de kadernota zijn verwerkt. Vervolgens worden in de tabellen op de volgende pagina's de wijzigingen uit de financiële voortgangsrapportage en de kadernota in detail gepresenteerd. Tot slot volgt een uitsplitsing van de incidentele baten en lasten.

- A. Startpunt is het begrotingssaldo na de vaststelling van de programmabegroting 2019.
- B. t/m F. Verwacht begrotingssaldo na de financiële mutaties t/m de raad van 1 juli 2019.
- G. Verwacht begrotingssaldo na de gevolgen uit de 1^e financiële voortgangsrapportage / kadernota.
- H. De incidentele baten en lasten worden in mindering gebracht om te komen tot het structurele begrotingssaldo.
- I. Structureel begrotingssaldo: begrotingssaldo minus de incidentele baten en lasten (= G -/- H).

Zie het overzicht op de volgende pagina.

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022	2023
A. Programmabegroting 2019 (raad 5-11-2018)	792 N	222 V	52 V	230 V	101 V
2e firap 2018	87 V	82 V	81 V	86 V	86 V
Overdracht wagenpark	53 N	17 N	18 N	40 N	73 N
B. Begrotingssaldo na raad 10-12-2018	758 N	287 V	115 V	276 V	114 V
Wegenbeleidsplan	13 V	8 V	3 V	2 N	3 N
C. Begrotingssaldo na raad 4-2-2019	745 N	295 V	118 V	274 V	111 V
Extra bijdrage Veilig Thuis	61 N	61 N	61 N	61 N	61 N
D. Begrotingssaldo na raad 1-4-2019	806 N	234 V	57 V	213 V	50 V
Nota actualisatie grondexploitatie	12 V	56 V	98 V	31 V	0
E. Begrotingssaldo na raad 6-5-2019	794 N	291 V	154 V	244 V	50 V
Juridische bijstand Nieuw Varne	25 N	0	0	0	0
Sport- en chillplek voor jongeren	0	5 N	5 N	5 N	5 N
Gemeentelijk rioleringsplan 2019-2023	103 V	28 V	45 N	49 N	32 N
F. Begrotingssaldo na raad 1-7-2019	716 N	314 V	105 V	191 V	13 V
Kadernota 2020 (autonoom) / 1e firap 2019	334 N	241 N	19 N	849 N	570 N
Kadernota 2020 (nieuw beleid)	0	99 N	10 N	10 N	10 N
G. Begrotingssaldo na raad 8-7-2019	1.050 N	25 N	76 V	668 N	567 N
Incidentele baten en lasten					
Bestaande incidentele baten en lasten	947 N	173 N	19 N	0	0
Nieuwe incidentele baten en lasten	266 N	380 N	191 N	56 N	53 N
H. Totaal incidentele baten en lasten (-/-)	1.212 N	553 N	210 N	56 N	53 N
I. Structureel begrotingssaldo (excl. incidentele baten en lasten)	162 V	528 V	285 V	613 N	514 N

Opmerking: De "N" achter het cijfer staat voor Nadeel en de "V" voor Voordeel

Structureel begrotingssaldo

Het structureel begrotingssaldo is in de jaren 2019, 2020 en 2021 positief. De jaren 2022 en 2023 eindigen met een nadelig saldo. Bij de programmabegroting worden aanvullende voorstellen gedaan om ook deze jaren positief te krijgen.

Ontwikkelingen

Om het begrotingssaldo beter in perspectief te kunnen plaatsen is het van belang om een aantal ontwikkelingen te benoemen die mogelijk invloed hebben op het begrotingssaldo. Van verschillende onderwerpen is op dit moment bekend dat afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden er financiële gevolgen uit voortvloeien. De kosten van onderstaande ontwikkelingen zijn nog niet precies bekend, maar hebben wel invloed op het (toekomstige) saldo:

- Nieuwe verdeelsleutel Veilig Thuis: in de dienstverleningsovereenkomst is opgenomen dat de verdeelsleutel wordt herijkt. De huidige verdeelsleutel is op basis van het aantal casussen. Een mogelijke verdeelsleutel waarbij het aantal inwoners een onderdeel wordt van de verdeelsleutel pakt voor Heiloo ongunstig uit.
- Herinrichting 't Loo: in 2020 wordt duidelijk of hiervoor extra middelen nodig zijn voor de realisatie hiervan.
- Meerjaren onderhoudsplan gebouwen: de planning is dat in de tweede helft van 2019 de gevolgen hiervan bekend zijn.
- Onderhoudsplan zwembad 't Baafje om te voldoen aan wettelijke regelgeving.
- De beleidsregels sociaal domein worden geactualiseerd. Onder andere om de (kind) regelingen te verruimen. T.o.v. het huidige beleid worden afhankelijk van de keuzes hierdoor een hogere uitgave voorzien.
- Een ontwikkeling die naar verwachting geld oplevert is de winstneming uit het grondbedrijf. Deze - incidentele opbrengsten - zijn nog niet in de begroting verwerkt.

Autonoom versus nieuw beleid

Er is onderscheid gemaakt of de mutatie “autonoom” (aut) is of “nieuw beleid” (nb) betreft. Een autonome ontwikkeling is onafwendbaar, onontkoombaar, kan niet worden uitgesteld en/of volgt uit nieuwe wet en regelgeving. Veelal gaat het om loon- en prijsontwikkelingen of mutaties die voortkomen uit eerder door uw raad genomen besluiten. Daarna worden alle overige mutaties gepresenteerd als nieuw beleid. Dit betekent dat hier een (nieuwe) bestuurlijke keus aan ten grondslag ligt.

De raad wordt gevraagd om de financiële mutaties van de 1e financiële voortgangsrapportage en de autonome mutaties uit de kadernota vast te stellen. De mutaties “nieuw beleid” uit de kadernota worden niet bij deze kadernota vastgesteld, maar worden ingebracht bij de programmabegroting 2020, zodat dan een integrale afweging kan plaatsvinden met mogelijk andere wensen of keuzes.

Vermogenspositie / reserves

In deze kadernota worden diverse mutaties in de reserves verwerkt. Voor zover de raad hierover nog niet heeft besloten worden deze onttrekkingen of stortingen expliciet aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. In de bijlage treft u een geactualiseerd overzicht aan van de reserves.

Herijking investeringen

Bij deze kadernota zijn de investeringen herijkt. Dit heeft budgettaire gevolgen in de vorm van gewijzigde kapitaallasten. In de bijlage is een actueel overzicht van het investeringsplan opgenomen. Per programmaonderdeel worden de mutaties in de kapitaallasten gepresenteerd.

GEVOLGEN MEICIRCULAIRE 2019

Algemene uitkering

Om de raad een zo actueel mogelijk financieel perspectief te presenteren zijn in deze kadernota de effecten van de meicirculaire 2019 verwerkt. De laatste circulaire van het rijk die is verwerkt in de begroting is de septembercirculaire 2018 geweest. De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse voeding van het gemeentefonds (positief of negatief) wordt het accres genoemd. In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen van de septembercirculaire gepresenteerd ten opzichte van de meicirculaire (exclusief BTW Compensatie Fonds).

BTW Compensatie Fonds

Bij de programmabegroting 2019 is toegelicht dat de ruimte onder het BTW Compensatie Fonds (BCF) plafond niet langer op voorhand onderdeel is van de algemene uitkering, maar vindt afrekening achteraf plaats. Bij de programmabegroting 2019 was macro nog ca € 500 mln ruimte onder het plafond. Voor Heiloo zou dat grofweg € 500.000,- inkomsten betekenen.

Voorzichtigheidshalve is 2/3 van dit bedrag opgenomen (€ 305.000,-) in de begroting. De meest recente cijfers geven aan dat de ruimte is geslonken tot ca € 40 mln en de verwachting is dat de ruimte nog verder zal dalen of zelfs omslaan in een tekort. In de kadernota wordt voor 2019 en 2020 de verwachte inkomsten met € 265.000,- afgeraamd en daarna het volledige bedrag van € 305.000,-.

Nr	Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Uitkeringsfactor						
1	Accres en uitkeringsbasis	-281	280	204	25	344
Hoeveelheidsverschillen						
2	Hoeveelheidsverschillen	209	192	196	167	150
Taak- en overige mutaties						
3	Loon- en prijsbijstelling soc. domein	263	269	272	275	277
4	Jeugdhulp, extra middelen	350	266	268	0	0
5	Participatie	36	9	-16	23	5
6	Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	2	5	7	8	10
7	Beheerovereenkomst DSO-LV	-21	-22	-22	-22	-22

Nr	Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
8	Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	-10	-7	-6		
9	Invoering Wvvgz		25	26	26	26
10	Voogdij/18+	21	48	48	48	48
11	Combinatiefuncties/buurtspportcoaches	42	42	42	42	42
12	Armoedebestrijding kinderen		-2	-2	-2	-2
13	Maatschappelijke begeleiding	11				
14	Verhoging taalniveau statushouders	27	27			
15	Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten	59	59	59	59	59
16	Diversen	3	0	0	0	0
	WOZ					
17	WOZ-waarden mutaties	-73	-137	-155	-155	-155
	Totaal verschil	638	1.054	920	493	781

Onderstaande volgt per item een korte toelichting op de mutatie.

1. Accres en uitkeringsfactor
Het accres neemt toe, maar dat komt primair doordat het basisjaar voor de indexatie 1 jaar verschuift. Heiloo begroot in constante prijzen en 2020 was nog niet geïndexeerd. Het accres zelf is naar beneden bijgesteld.
2. Hoeveelheidsverschillen
Naast het accres wordt de uiteindelijke hoogte van de algemene uitkering voor een belangrijk deel bepaald door de zogenaamde maatstaven op basis waarvan de uitkering wordt verdeeld over de gemeenten. Voorbeelden van deze

maatstaven zijn het aantal inwoners of het aantal woningen. Ten opzichte van de doorrekening van de septembercirculaire zijn met name het aantal inwoners gestegen.

3. Loon- en prijsbijstelling soc. Domein
De middelen in het gemeentefonds voor wmo-begeleiding, huishoudelijke verzorging, re-integratie en jeugdhulp zijn voor de laatste keer apart geïndexeerd. Daarna is deze indexatie onderdeel van het accres. In deze kadernota is aan de uitgavenkant met indexatie rekening gehouden.

4. Jeugdhulp, extra middelen
Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget voor 2019, 2020 en 2021. Aanvullend wordt onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben..
5. Participatie
De omvang van de integratie-uitkering participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2019. Voorgesteld wordt om deze mutatie ook te verwerken in de uitgaven.
6. Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen
In navolging van de afspraak om vanaf 1 juli 2018 pleegzorg standaard te verlengen wanneer een pleegkind 18 jaar wordt, worden momenteel afspraken uitgewerkt over verruiming van de verlengde jeugdhulp voor kinderen in gezinshuizen. Vooruitlopend op de precieze afspraken zijn de extra inkomsten aan de algemene uitkering toegevoegd.
7. Beheerovereenkomst DSO-LV
Op 18 december 2018 hebben de VNG, het IPO, de UvW en de Minister van BZK de beheerovereenkomst DSO-LV ondertekend. De overeenkomst regelt onder andere de inhoud en de uitvoering van de beheertaak, de financiering en de samenwerkingsafspraken voor een optimale werking van het Digitaal stelsel Omgevingswet landelijke voorziening (DSO-LV). Op grond van de beheerovereenkomst DSO-LV gaan gemeenten vanaf 1 januari 2020 bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV en het informatiepunt Omgevingswet.
8. Landelijke vreemdelingenvoorzieningen
Rijk en gemeenten hebben samenwerkingsafspraken gemaakt voor de ontwikkeling van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV) waar vreemdelingen

zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid worden naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden. Het betreft een herverdeling tussen gemeenten.

9. Invoering Wvvgz
Met ingang van 1 januari 2020 treedt de Wet verplichte ggz in werking. Deze wet vervangt de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen en regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ. Een belangrijke verandering is dat verplichte zorg straks ook buiten een GGZ-instelling opgelegd kan worden en dat de essentiële voorwaarden voor deelname aan de maatschappij in het zorgplan worden meegenomen. Voor de gemeentelijke taken en bijbehorende kosten die volgen uit de Wet verplichte ggz is in het bestuurlijk overleg van 6 mei jl. tussen het Ministerie van VWS en de VNG afgesproken om vanaf 2020 structureel budget toe te voegen aan het gemeentefonds. In de kadernota wordt voorgesteld om deze extra inkomsten te reserveren.
10. Voogdij/18+
Het budget Voogdij/18+ kent een systematiek waarbij op basis van historisch zorggebruik (T-2) per gemeente gemiddelde dagprijzen (p) worden vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen (q). Zoals gebruikelijk zijn de nieuwe gegevens over voogdij/18+ voor 2020 ook voor latere jaren gehanteerd. Door de nieuwe gegevens neemt het budget voor Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2020 structureel toe. In de nieuwe bedragen per gemeente is rekening gehouden met de loon- en prijsbijstelling 2019.
11. Combinatiefuncties/buurtsportcoaches
Het nieuwe jaarlijkse beschikbare rijksbudget is structureel € 73,3 miljoen voor alle gemeenten en wordt in eerste instantie verdeeld op basis van de verdeelmaatstaven 'jongeren tot en

met 17 jaar' en 'inwoners' (elk voor 50%). Vervolgens hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om zich op basis van deze verdeling in te schrijven voor een deelnamepercentage. Voor Heiloo resulteert dit in € 42.000,- extra budget bovenop de reeds € 64.000,-, - ten behoeve van activiteiten combinatiefunctionaris/buurtsportcoach.

12. Armoedebestrijding kinderen
Vanaf 2017 zijn structureel middelen beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede.
13. Maatschappelijke begeleiding
Betreft vergoeding voor het aantal inburgeringsplichtige personen met recht op maatschappelijke begeleiding met huisvesting vanaf 1-10-2017 tot en met 20-02-2019 en inburgeringsplicht vóór en vanaf 1-10-2017 (peildatum:20-02-2019). Voor Heiloo gaat het om 18 personen. In de begroting was al een bedrag van € 32.000,- opgenomen. Dit wordt nu verhoogd met € 11.000,-.
14. Verhoging taalniveau statushouders
Rijk en gemeenten hebben in aanloop naar het nieuwe inburgeringstelsel bestuurlijke afspraken gemaakt over de versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren. Het kabinet stelt

hiervoor € 20 miljoen beschikbaar in 2019 en € 20 miljoen in 2020.

15. Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten
In 2018 zijn gemeenten geïnformeerd over de structurele verhoging van de raadsledenvergoeding in gemeenten tot 24.000 inwoners. In de meicirculaire worden voor deze gemeenten structureel middelen toegevoegd aan het gemeentefonds door middel van een herverdeling.
16. Diversen
In 2019 zijn extra inkomsten toegevoegd als vergoeding voor de waterschapsverkiezing (€ 17.000,-). Daarnaast zijn minder middelen door een uitname voor de DiGiD en MijnOverheid (€ 4.000,-), generieke digitale infrastructuur (€ 7.000,-) en een verschuiving van middelen tussen 2018 en 2019 voor schulden en armoedebeleid (€ 7.000,-).
17. WOZ-waarden mutaties
Voor de berekening van de algemene uitkering wordt rekening gehouden met de zogenaamde belastingcapaciteit als verdeelmaatstaf. De belastingcapaciteit is afhankelijk van de waarde van de onroerende zaken in een gemeente (WOZ-waarden). Hoe hoger de waarde, hoe hoger de belastingcapaciteit, hoe hoger de 'OZB-aftrekpost' bij de verdeling van de algemene uitkering. De geprognosticeerde stijging van de WOZ waarden in Heiloo valt hoger uit en zorgt dus voor een lagere algemene uitkering.

1E FINANCIËLE VOORTGANGSRAPPORTAGE / KADERNOTA (AUTONOM):

In de onderstaande tabel worden alle financiële mutaties uit de 1e financiële voortgangsrapportage (fr) en de autonome mutaties uit de kadernota getoond per programmaonderdeel. Deze mutaties betreffen voornamelijk autonome (aut) ontwikkelingen. Echter in onderstaande tabel zijn ook een beperkt aantal mutaties

opgenomen die nieuw beleid (nb = grijs gearceerd) betreffen. Van deze mutaties wordt aan de raad gevraagd deze wel vast te stellen bij deze kadernota, omdat hiervoor al budget nodig is in 2019 en hierdoor niet de programmabegroting 2020 kan worden afgewacht. Alle mutaties worden nader toegelicht bij het betreffende programma (wat gaat het kosten).

1 =1.000			korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
fr	aut	1a	Lagere accountantskosten	10 V	10 V	10 V	10 V	10 V	S
fr	aut	1a	Ontwikkeling raad	4 N	4 N	4 N	4 N	4 N	S
fr	aut	1a	Hogere raadsvergoeding en indexatie	114 N	126 N	126 N	126 N	126 N	S
fr	aut	1a	Indexatie loonkosten college	3 V	9 N	9 N	9 N	9 N	S
fr	aut	1a	Extra storting wethouderspansioen	53 N	-	-	-	-	S
fr	nb	1a	Regionale samenwerking	15 N	28 N	28 N	28 N	-	S
fr	aut	1a	Indexatie loonkosten griffie	1 N	6 N	6 N	6 N	6 N	S
fr	aut	1a	Salarissen Babsen	6 N	6 N	6 N	6 N	5 N	S
fr	nb	1a	Regionaal onderzoek streekomroep	1 N	-	-	-	-	I
fr	aut	1a	Kapitaallasten	17 V	1 N	1 N	1 N	0 N	S
kn	aut	1b	Lagere energielasten investering zonnepanelen.	-	-	-	5 V	9 V	S
fr	aut	1b	Bekostiging huisvesting PCC	21 N	21 N	21 N	21 N	21 N	S
fr	aut	1b	Onderwijsachterstandenbeleid (specifieke uitkering rijk)	16 V	32 V	48 V	64 V	64 V	S
fr	aut	1b	Onderwijsachterstandenbeleid (uitgaven)	16 N	32 N	48 N	64 N	64 N	S
fr	aut	1b	Taalhuis (uitgaven)	13 N	-	-	-	-	I
fr	aut	1b	Taalhuis (dekking)	13 V	-	-	-	-	I
fr	aut	1b	Combinatiefuncties (uitgaven)	42 N	42 N	42 N	42 N	42 N	S
fr	aut	1b	Combinatiefuncties (hogere algemene uitkering)	42 V	42 V	42 V	42 V	42 V	S
kn	aut	1b	Verplichte keuring kunstgrasvelden	-	-	2 N	-	2 N	S
fr	aut	1b	Vervanging hockeydoelen	6 N	-	-	-	-	I
kn	aut	1b	Indexatie subsidies (bibliotheek)	-	7 N	7 N	7 N	7 N	S

1 =1.000		korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
kn	aut	1b	Indexatie subsidies (sport, jeugdwerk en maatschappelijke ondersteuning)	-	8 N	8 N	8 N	8 N S
kn	aut	1b	Indexatie subsidies (cliëntondersteuning)	-	4 N	4 N	4 N	4 N S
fr	aut	1b	Hogere BUIG gelden	60 V	60 V	60 V	60 V	60 V S
fr	aut	1b	Minder bijstandsuitgaven	95 V	95 V	95 V	95 V	95 V S
fr	aut	1b	Toename inzet loonkostensubsidies	55 N	65 N	75 N	85 N	95 N S
fr	aut	1b	Abonnementen kennisbank sociaal domein	16 V	16 V	16 V	16 V	16 V S
fr	nb	1b	Dienstverlening Collectieve zorgverzekering minima (CZM)	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N S
fr	aut	1b	Bijdrage HalteWerk	11 V	-	-	-	- I
kn	aut	1b	Tekort uitvoering WSW	-	29 N	29 N	29 N	29 N S
fr	aut	1b	Onderhoud AED's	6 N	6 N	6 N	6 N	6 N S
kn	aut	1b	GGD gemeentelijke bijdrage	-	7 V	7 V	7 V	7 V S
fr	aut	1b	Kapitaallasten	29 V	17 V	0 V	7 N	25 V S
fr	aut	1b	WMO voorzieningen / huur hulp middelen	49 V	23 V	2 V	74 N	74 N S
fr	aut	1b	Huishoudelijke hulp	13 V	1 V	0 V	0 N	1 N S
fr	aut	1b	WMO begeleiding	12 N	34 N	56 N	79 N	102 N S
fr	aut	1b	Jeugdhulp	95 N	158 N	227 N	297 N	369 N S
fr	aut	1b	WMO eigen bijdrage	44 N	44 N	44 N	44 N	44 N S
fr	aut	1b	Participatie (meicirculaire 2019)	36 N	9 N	16 V	23 N	5 N S
kn	aut	1b	Invoering Wvvgz (meicirculaire 2019)	-	25 N	26 N	26 N	26 N S
fr	aut	1b	Maatschappelijke begeleiding (meicirculaire 2019)	11 N	-	-	-	- S
fr	aut	1b	Verhoging taalniveau statushouders (meicirculaire 2019)	27 N	27 N	-	-	- S
kn	aut	1d	Veiligheidsregio loon- en prijsindexatie 2020	-	29 N	29 N	29 N	29 N S
fr	aut	1d	Onderhoud AED's	6 V	6 V	6 V	6 V	6 V S
fr	aut	1d	Aframen budget hondenoverlastbestrijding	12 V	12 V	12 V	12 V	12 V S
fr	nb	1d	Buurtpreventie Heiloo	4 N	-	-	-	- I
fr	aut	1d	Kapitaallasten	2 V	2 V	2 V	1 V	2 V S
kn	aut	2a	Indexatie subsidies (kunst en cultuur)	-	5 N	5 N	5 N	5 N S
fr	nb	2a	Vervolgaanpak regionale visie NHN 2030	5 N	-	-	-	- I

1 =1.000		korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
fr	aut	2a	Kapitaallasten	0 N	0 N	0 N	0 N	0 V S
fr	nb	2b	Extra budget voor Ondernemend Heiloo	5 N	-	-	-	- I
fr	aut	2b	Aframen marktgelden	17 N	17 N	17 N	17 N	17 N S
fr	aut	2c	Actualiseren parkeerbeleid	40 N	-	-	-	- S
fr	aut	2c	Kapitaallasten	7 V	1 N	1 N	1 N	5 V S
fr	aut	3a	Actualiseren parkeerbeleid	40 V	-	-	-	- S
fr	aut	3a	Bestemmingsplan landelijk gebied (eindafrekening)	4 N	-	-	-	- S
fr	aut	3a	Bestemmingsplan landelijk gebied (dekking reserve)	4 V	-	-	-	- S
fr	aut	3a	Bestemmingsreserve landelijk gebied (opheffen reserve)	90 V	-	-	-	- S
fr	aut	3a	Vennootschapsbelasting (dekking)	113 V	53 V	97 V	82 V	- I
kn	aut	3a	Kadastrale inwinningen	-	65 N	65 N	65 N	65 N S
kn	aut	3a	Implementatie omgevingswet (omgevingsvisie)	-	75 N	75 N	-	- I
kn	aut	3a	Implementatie omgevingswet (omgevingsplan)	-	50 N	25 N	25 N	25 N I
fr	aut	3a	Kapitaallasten	0 V	0 V	0 V	0 V	8 N S
fr	aut	3b	Hogere verwerkingskosten afval	58 N	58 N	58 N	58 N	58 N S
fr	aut	3b	Verlaging opbrengsten afval (PMD)	50 N	50 N	50 N	50 N	50 N S
kn	aut	3b	Tariefstijging afval	-	108 V	108 V	108 V	108 V S
fr	aut	3b	Extra storting voorziening afval	83 N	63 N	-	-	- S
kn	aut	3b	RUD loon- en prijsindexatie 2020	-	18 N	14 N	7 N	2 N S
kn	aut	3b	Kapitaallasten	-	-	-	-	0 V S
fr	aut	3c	Verkoop snippergroen	75 V	-	-	-	- I
fr	aut	3c	Prijsindexatie raamovereenkomsten asfalt en elementen	26 N	26 N	26 N	26 N	26 N S
fr	aut	3c	Waterschapsbelasting wegen	25 N	25 N	25 N	25 N	25 N S
kn	aut	3c	Aframen electra openbare verlichting	-	25 V	25 V	25 V	25 V S
fr	aut	3c	Aframing reclameopbrengsten	14 N	14 N	14 N	14 N	14 N S
fr	aut	3c	Kapitaallasten	142 V	61 N	643 V	39 V	27 V S
fr	aut	3c	Doorschuiven afschrijving ineens aansluiting A9	-	-	2952 V	2952 N	- S
fr	aut	3c	Doorschuiven onttrekking bestemmingsreserve A9	-	-	3057 N	2952 V	- S

1 =1.000			korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
fr	aut	4a	Meicirculaire 2019 (algemeen)	596 V	1012 V	878 V	451 V	740 V	S
fr	aut	4	Meicirculaire 2019 (aframen BCF plafond)	265 N	265 N	305 N	305 N	305 N	S
fr	aut	4	Extra dividend Alliander en BNG	76 V	20 V	20 V	20 V	20 V	S
kn	aut	4	OZB waardestijging woningen 7%	-	220 V	220 V	220 V	220 V	S
kn	aut	4	OZB areaaluitbreiding	-	54 V	54 V	54 V	54 V	S
kn	aut	4	Indexatie OZB 1,5%	-	61 V	61 V	61 V	61 V	S
fr	aut	4	VNG-contributie	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N	S
fr	aut	4	Indexatie loonkosten ondersteuning college	10 N	14 N	14 N	14 N	14 N	S
fr	nb	4	Bijeenkomst nieuwe inwoners	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N	S
fr	aut	4	Abonnementen kennisbank sociaal domein	16 N	16 N	16 N	16 N	16 N	S
fr	aut	4	Ambitiedocument Omgevingswet (incidentele invoeringskosten)	101 N	167 N	91 N	31 N	28 N	I
fr	aut	4	Ambitiedocument Omgevingswet (structureel)	23 N	90 N	111 N	123 N	127 N	S
kn	aut	4	Indexatie BUCH	-	296 N	296 N	296 N	296 N	S
fr	aut	4	Aanvraag ter beschikking stellen resultaat 2018 BUCH	172 N	-	-	-	-	I
kn	aut	4	RHCA indexatie	-	6 N	6 N	6 N	6 N	S
kn	aut	4	Lagere energielasten investering zonnepanelen.	-	-	1 V	1 V	1 V	S
fr	aut	4	Bestemmingsplan landelijk gebied	90 N	-	-	-	-	S
fr	aut	4	Vennootschapsbelasting grondbedrijf	113 N	53 N	97 N	82 N	-	I
fr	aut	4	Tegenboeking omslagrente	167 N	46 V	211 N	29 N	28 N	S
fr	aut	4	Kapitaallasten	3 V	0 N	1 N	1 N	24 V	S
Totaal				334 N	241 N	19 N	849 N	570 N	

KADERNOTA (NIEUW BELEID)

In onderstaande tabel worden alle nieuw beleid financiële mutaties uit de kadernota getoond per programmaonderdeel.

	1 =1.000	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
kn	nb	1b Project Respijtzorg	-	14 N	-	-	-	I
kn	nb	1b Werkgeversservicepunt (WSP)	-	19 N	-	-	-	I
kn	nb	1d Inhuur horecatoezichthouders	-	10 N	10 N	10 N	10 N	S
kn	nb	2a Activiteiten 75 jaar bevrijding	-	1 N	-	-	-	I
kn	nb	2a Verhoging subsidieplafond cultuur	-	15 N	-	-	-	I
kn	nb	2a Visie instandhouding kerken	-	5 N	-	-	-	I
kn	nb	2a Uitvoering toeristische visie Regio Alkmaar	-	8 N	-	-	-	I
kn	nb	2a Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorie (lasten)	-	10 N	-	-	-	I
kn	nb	2a Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorie (dekking reserve)	-	6 V	-	-	-	I
kn	nb	3a Bijramen budget woonruimteverdeling	-	3 N	-	-	-	I
kn	nb	4 Viering van 75 jaar vrijheid	-	20 N	-	-	-	I
Totaal			-	99 N	10 N	10 N	10 N	

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

In de onderstaande tabel worden allereerst de bestaande incidentele baten en lasten getoond.
Vervolgens worden de nieuwe incidentele baten en lasten uit de 1^e Firap / kadernota weergegeven.

Pr.	Korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
Bestaand incidenteel exploitatie						
1b	Voorzetting Pilot beperking instroom Participatiewet	6 N	0	0	0	0
1b	Ophoging subsidieplafond Jongerenwerk Trefpunt	11 N	0	0	0	0
1b	Evaluatie dienstverleningsmodel sociaal domein	63 N	169 N	172 N	0	0
2a	Informatieborden erfgoed	5 N	0	0	0	0
2a	Onderzoeksagenda archeologie	5 N	0	0	0	0
2a	Kennis erfgoed waarborgen	35 N	0	0	0	0
2a	Regionale actieplannen Toeristische Visie	8 N	0	0	0	0
2b	Participatie opstellen horeca- en evenementenbeleid	10 N	0	0	0	0
3a	Inmeten van wijzigingen in de openbare ruimte	80 N	0	0	0	0
3a	Extra leges omgevingsvergunningen	45 V	0	0	0	0
3a	Extra inhuur niet grex projecten	200 N	175 N	0	0	0
3a	Doorbelasting projectkosten A9	100 V	75 V	0	0	0
3a	Vorbereiding herinrichting gebied 't Loo	60 N	0	0	0	0
3a	Vorbereiding opstellen Omgevingsplan	17 N	0	0	0	0
3a	Actualiseren welstandsnota	16 N	0	0	0	0
3a	Onderzoek parkeren 't Loo	25 N	0	0	0	0
3a	Parkeerbeleid	40 N	0	0	0	0
3a	Extra kosten bouw- en woonrijp maken Maalwater	66 N	0	0	0	0
3a	Noordergeestkerk	29 N	0	0	0	0
3a	Extra juridische bijstand Nieuw Varne	25 N	0	0	0	0
3c	Afschrijving ineens aansluiting A9	0	0	0	2.952 N	0
4	Verbeterplan BUCH	509 N	73 N	0	0	0
4	Financiering I&A werkorganisatie BUCH	196 N	0	0	0	0
4	Storting reserve bovenwijkse voorzieningen	391 V	284 V	237 V	201 V	0

Pr.	Korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
4	Bovenformatief personeel	48 N	0	0	0	0
4	Uitvoering tussen- en eindmeting burger- en ondernemerspeiling	19 N	0	19 N	0	0
Totaal bestaand exploitatie		936 N	58 N	46 V	2.751 N	0
Bestaand incidenteel reserves						
1b	Evaluatie dienstverleningsmodel sociaal domein	63 V	169 V	172 V	0	0
1b	Begroting Veilig Thuis 2019	15 V	0	0	0	0
1b	Ophoging subsidieplafond Jongerenwerk Trefpunt	11 V	0	0	0	0
3a	Extra kosten bouw- en woonrijp maken Maalwater	66 V	0	0	0	0
3a	Noordergeestkerk	29 V	0	0	0	0
3c	Afschrijving ineens aansluiting A9	0	0	0	2.952 V	0
4	Financiering I&A werkorganisatie BUCH	196 V	0	0	0	0
4	Storting reserve bovenwijkse voorzieningen	391 N	284 N	237 N	201 N	0
Totaal bestaand reserves		11 N	115 N	64 N	2.751 V	0
Totaal incidentele baten en lasten (bestaand)		947 N	173 N	19 N	0	0
Nieuw incidenteel: Exploitatie Kadernota 2020 / 1e firap 2019						
1a	Regionaal onderzoek lokale omroep	1 N	0	0	0	0
1a	Regietafel	5 N	0	0	0	0
1a	Extra storting wethouderspensioen	53 N	0	0	0	0
1b	Werkgeversservicepunt (WSP)	0	19 N	0	0	0
1b	Project Respijtzorg	0	14 N	0	0	0
1b	Vervanging doel Hockey	6 N	0	0	0	0
1b	Eenmalige verlaging tarieven Halte werk	11 V	0	0	0	0
1b	Taalhuis	13 N	0	0	0	0
1d	Buurtpreventie	4 N	0	0	0	0
2a	Vervolg aanpak regionale visie verblijfsrecreatie NHN	5 N	0	0	0	0
2a	Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorische punten	0	10 N	0	0	0
2a	Budget uitvoering toeristische visie Regio Alkmaar	0	8 N	0	0	0
2a	Eigen bijdrage inventarisatie instandhouding kerken in co-financiering met het rijk	0	5 N	0	0	0

Pr.	Korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
2a	Verhoging subsidieplafond nieuwe initiatieven	0	15 N	0	0	0
2b	Extra budget 25 jarig jubileum Ondernemend Heiloo	5 N	0	0	0	0
3a	Extra onderzoeken regionale woonvisie en -programmaring	0	3 N	0	0	0
3a	Vennootschapsbelasting	113 N	53 N	97 N	82 N	0
3a	Bestemmingsplan landelijk gebied	4 N	0	0	0	0
3c	Extra verkopen snippergroen	75 V	0	0	0	0
3a	Invoering omgevingswet	101 N	167 N	91 N	31 N	28 N
3a	Opstellen omgevingsvisie	0	75 N	75 N	0	0
3a	Opstellen omgevingsplan	0	50 N	25 N	25 N	25 N
4	Viering 75 jaar vrijheid	0	20 N	0	0	0
4	Jaarresultaat BUCH voor verbeterplan	172 N	0	0	0	0
Totaal exploitatie nieuw		396 N	438 N	289 N	138 N	53 N
Nieuw incidenteel: Reserves Kadernota						
1b	Taalhuis	13 V	0	0	0	0
2a	Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorische punten	0	6 V	0	0	0
3a	Vennootschapsbelasting	113 V	53 V	97 V	82 V	0
3a	Bestemmingsplan landelijk gebied	4 V	0	0	0	0
3a	Opheffen bestemmingsreserve landelijk gebied	90 V	0	0	0	0
4	Opheffen bestemmingsreserve landelijk gebied	90 N	0	0	0	0
		0	0	0	0	0
Totaal reserves nieuw		130 V	58 V	97 V	82 V	0
Totaal incidentele baten en lasten (nieuw)		266 N	380 N	191 N	56 N	53 N

Programma 1

Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Wat willen we bereiken

We willen dat de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers zo optimaal mogelijk is. Ons uitgangspunt is High Touch en High Tech. Dat betekent de dienstverlening zowel persoonlijk als digitaal aanbieden. Persoonlijk wil zeggen aan de balie in het gemeentehuis, maar kan ook elders op locatie of thuis bij de klant. Op deze wijze wordt iedereen op maat geholpen. We willen tevreden klanten, waarbij alle gemeenten binnen de BUCH zo hoog scoren als de hoogst scorende gemeente in 2016.

Wat gaan we daarvoor doen

Bij de start van de Werkorganisatie is een 0-meting gehouden als input voor het programma Dienstverlening. In 2019 en 2021 wordt er BUCH-breed opnieuw gepeild wat de tevredenheid is van inwoners en ondernemers.

De menselijke maat:

Eind 2018 is een medewerkers-onderzoek gehouden. De input wordt gebruikt voor een Leiderschapsontwikkeltraject, specifiek op de leidinggevendenden gericht. En in 2019 en 2020 loopt het scholingstraject De BUCH Verwelkomt! waarbij alle medewerkers worden getraind in het bewustwordingsproces naar een vriendelijke en gastvrije uitstraling in contact met onze klanten. Zo maken we het onze inwoners en ondernemers plezieriger en makkelijker. Zitten de medewerkers lekkerder in hun vel en werkt de BUCH efficiënter.

Digitaal:

We maken een visie op digitale dienstverlening, waarbij we de landelijke ontwikkelingen volgen, inzetten op Mijn App en een toename van het aanbieden van digitale producten.

Vanaf eind 2019 worden de BUCH processen die in het zaaksysteem gaan landen voor zover mogelijk geharmoniseerd. Het nieuwe zaaksysteem is volgens planning vanaf 2020 operationeel. In 2019 is er gestart met het verbeteren van de informatievoorziening op de websites. Specifieke informatie voor o.a. de ondernemers, maar ook een betere verwijzing naar vastgesteld beleid, wet- en regelgeving voor bestuurders en geïnteresseerde inwoners.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

In 2019 vindt de Burger- en Ondernemerspeiling in april plaats. De resultaten worden in september gepresenteerd aan de raden.

Regionale samenwerking

Wat willen we bereiken

De 7 colleges van Regio Alkmaar hebben met elkaar stevige ambities bepaald voor Regio Alkmaar, namelijk:

- Een sterke, herkenbare regio waar het goed wonen, werken en recreëren is.
- Een van de meest aantrekkelijke regio's van Nederland.
- Een regio van intensieve samenwerking en gezamenlijk resultaat; een voorbeeld voor anderen.

- Een regio die innovatie uitstraalt.
- Een regio waar we trots op zijn; sterk profiel en sterk merk.

Dit vraagt om intensivering van de samenwerking, maar ook om focus zodat de schaarse tijd en capaciteit gericht kunnen worden ingezet om resultaten te boeken.

Wat gaan we daarvoor doen

Een door de hele regio gedragen strategische samenwerkingsagenda inclusief concrete project- en uitvoeringsplannen. Met een focus op drie thema's: wonen, bereikbaarheid en energie-innovatie; de focusagenda. Hiertoe wordt het regioteam Alkmaar uitgebreid.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Wordt onderdeel van de nog op te stellen project- en uitvoeringsplannen.

1B. SAMEN LEVEN

Autonome ontwikkelingen

Beschermd wonen

Vanaf 1 januari 2021 vallen mensen die niet zelfstandig kunnen wonen vanwege psychische of psychosociale problematiek onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is inclusief daklozenopvang, vrouwenopvang en verslavingszorg. Tot die tijd cv; lffoert de centrumgemeente (Alkmaar) deze taken uit. De komst van deze 'doordecentralisatie' vraagt om afspraken tussen lokale en centrumgemeenten over financiering en uitvoering van deze taken tot en na 2021.

Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE, kinderopvang)

In 2020 is het wettelijk verplicht om het aantal uren (van 10 naar 16 per week) te verhogen voor kinderen (in de kinderopvang) met een vve-indicatie. Deze verhoging komt voor rekening van de gemeenten. Het rijk zal naar verwachting deels bijdragen. Deze bijdrage is niet voldoende als dekking voor de kostenverhoging voor de gemeente. Na de zomer van 2019 hebben we meer inzage in de te verwachte kosten en nemen dit in de begroting op.

Gebruik jeugdhulp

Sinds de overgang van de Jeugdhulp naar de gemeenten, zien we binnen BUCH een stijging van het aantal jeugdigen (en hun gezinnen) dat een beroep doet op Jeugdhulp. Tevens is er sprake van een verzwaring van de ondersteuningsvragen. Daarnaast is het lastig te voorspellen hoe de inzet van dure, intensieve jeugdhulptrajecten verloopt en of deze kosten incidenteel zijn of meerjarig op de uitgaven van gemeenten drukken. Gemeenten kunnen hierdoor geconfronteerd worden met extra uitgaven.

Abonnementstarief WMO

Schoonmaakondersteuning (algemene voorziening) valt vanaf 2020 onder het abonnementstarief (vanaf 2019 gold dat al voor hulpmiddelen, trapliften en woningaanpassingen). Deze regeling vervangt de eigen bijdrage systematiek. Het gevolg daarvan is minder inkomsten voor gemeenten uit eigen bijdragen. Daarnaast verwachten we dat meer mensen een beroep doen op de Wmo omdat de eigen bijdrage daalt. Gemeenten zijn in de algemene uitkering gecompenseerd voor deze aanzuigende werking (€ 145 miljoen landelijk extra).

NB In 2019 worden hulpmiddelen en huishoudelijke ondersteuning (waaronder schoonmaakondersteuning) opnieuw aanbesteed voor 2020 en verder.

Wet verplichte GGZ

Op 1 januari 2020 wordt de Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg van kracht. De wet bevat nieuwe taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten. Gemeenten kunnen vanaf 1-1-2020 meldingen ontvangen over personen voor wie de noodzaak tot (mogelijk verplichte) geestelijke gezondheidszorg zou moeten worden onderzocht. Er is op dit moment nog geen duidelijkheid over de financiering van de uitvoeringskosten van de nieuwe taken. Wel wordt voorgesteld het bedrag aan inkomsten beschikbaar gesteld bij de meicirculaire hiervoor te reserveren.

Veranderopgave inburgering

De Wet inburgering 2013 gaat wijzigen. De inwerkingtreding van de gewijzigde wet is gepland op 1 januari 2021. Het uitgangspunt van de wet is: iedereen doet mee, het liefst via betaald werk. Vergunninghouders moeten vergelijkbare kansen krijgen als niet-vergunninghouders. Ze dienen actief mee te doen in de maatschappij. Gemeenten krijgen een aanzienlijk grotere verantwoordelijkheid zoals de regie over de inburgering van de vergunninghouders. De financiële gevolgen voor gemeenten zijn nog niet bekend.

Lokale ontwikkelingen en trends

Sport en bewegen

Het kabinet heeft een sportakkoord afgesloten met vertegenwoordigers van sport, bedrijfsleven, gemeenten en maatschappelijke organisaties. Het Sportakkoord is erop gericht om sport zo leuk en toegankelijk mogelijk te maken voor alle Nederlanders, in alle levensfasen. Het Sportakkoord loopt van 2019 tot en met 2021.

Laaggeletterdheid

In Nederland hebben 1,3 miljoen mensen tussen de 16 en 65 jaar moeite met taal en rekenen. Om laaggeletterdheid aan te pakken, trekt het kabinet € 425 miljoen uit in de periode 2020-2024. Het betreft de vervolgaanpak van het programma 'Tel mee met taal' waarin wordt samengewerkt door onder andere de doelgroep zelf, gemeenten, werkgevers en werknemers, bibliotheken en tal van maatschappelijke organisaties. Het is nog niet bekend welk budget de gemeente vanuit het Rijk krijgt en welke opdracht daaraan verbonden is.

In het kader van het bestrijden van laaggeletterdheid heeft de gemeente in 2019 voor het eerst incidenteel bijgedragen aan het Taalhuis van Heiloo. Bij goed resultaat in 2019 is het de bedoeling dat het Taalhuis ook in 2020 wordt voortgezet, gezien de maatschappelijke meerwaarde. Ook heeft de gemeente zich in het Taalakkoord (van het Regionaal Platform Arbeidsmarkt) vastgelegd op het verminderen van laaggeletterdheid o.a. door de instandhouding van het Taalhuis. Onduidelijk is of de gemeente ook in 2020 zelf moet bijdragen aan de instandhouding van het Taalhuis. Daarover zal in de loop van 2019 duidelijkheid ontstaan.

WNK

Naar aanleiding van de invoering van de Participatiewet en de afbouw van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en bijbehorende bezuinigingen per 2015 is een hervorming van WNK noodzakelijk. Uitgangspunt van de kadernota 2020 van WNK is een gerealiseerde herpositionering van WNK Personeelsdiensten. Om dit te realiseren worden in 2019 drie pilots uitgevoerd door WNK in samenwerking met de BCH en HAL-gemeenten. Op basis van de uitkomsten van de pilots zal invulling worden gegeven aan de doorontwikkeling van WNK, mogelijke regionale samenwerking op

het gebied van de Participatiewet en de veranderopgave inburgering.

Uitbreiding aandeel BUCH Werkgeversservicepunt (WSP) regio Alkmaar

Sinds 1 januari 2018 wordt er in pilotvorm intensief samengewerkt met de BUCH gemeenten, WNK, Halte Werk en het UWV in het WSP regio Alkmaar met als doel een goede match tussen vraag (vacatures) en aanbod (werkzoekenden) op de arbeidsmarkt tot stand te brengen. De inzet is om mensen vanuit een uitkeringssituatie naar werk te bemiddelen, wat leidt tot uitstroom uit de uitkering. Dit doen ze onder andere door de werkgevers te voorzien van informatie over de subsidiemogelijkheden die er zijn om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen en de werkgevers hierin te ontzorgen. In het WSP worden beschikbare vacatures binnen de regio met elkaar gedeeld, zodat er meer kansen zijn voor een goede match en dus duurzame uitstroom.

Vanuit het WSP worden gezamenlijke marktwerkingsplannen opgesteld, zodat er meer inzicht komt in kans- en krapteberoepen, wordt maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) in regio Alkmaar vormgegeven en is een werkwijze opgestart om instroom vanuit de WW naar de Participatiewet te beperken. Om deelname vanuit de BUCH aan deze pilot te continueren is inzet van capaciteit nodig. De kosten hiervoor worden verdeeld op basis van de vastgestelde verdeelsleutel over BUCH gemeenten, Voor de gemeente Heiloo is dit een bijdrage van € 19.350. Gezien de huidige ontwikkelingen binnen de regio omtrent samenwerking rond participatie, ligt het niet voor de hand om nu te investeren in structurele uitbreiding.

Bijzondere bijstand en gemeentelijk armoedebeleid

We verwachten een toename in uitgaven voor bijzondere bijstand en armoedebeleid. Dit wordt veroorzaakt door o.a. de volgende ontwikkelingen:

- In 2018 is een groter beroep op de bijzondere bijstand gedaan. We verwachten dat deze trend zich doorzet omdat we inzetten op het bekender en toegankelijker maken van de regelingen (o.a. door inzet communicatieplan en snelbalie). De bijzondere bijstand is een open einde regeling.
- Vooruitlopend op een wetswijziging mogen inwoners met schulden blijven beschikken over een inkomen van in ieder geval 95% van het sociaal minimum. Dit was een lager percentage. Gemeentelijke inkomsten uit terug- en invordering worden daardoor lager.
- De beleidsregels sociaal domein worden geactualiseerd. Onder andere om de (kind) regelingen te verruimen. T.o.v. het huidige beleid worden afhankelijk van de keuzes hierdoor een hogere uitgave voorzien.

Algemeen

De BUCH-gemeenten werken intensief samen binnen het sociaal domein op basis van een gezamenlijk en integraal dienstverleningsmodel. Onze sociaal teams vormen de toegang tot ondersteuning voor onze inwoners. Door te werken met een integraal beleidskader en een integrale verordening, brengen we samenhang in de ondersteuning en dienstverlening aan onze inwoners. Het beleid binnen Heiloo biedt ruimte voor experimenten en projecten op het gebied van preventie, zelfredzaamheid, maatwerk en dementie waarbij we uitgaan van de vraag van onze inwoners en ondernemers.

Wat willen we bereiken?

Integraal beleidskader en verordening sociaal domein

We zetten in op een samenleving waarin het welzijn van onze inwoners centraal staat en waarin inwoners zich bij elkaar betrokken voelen. Daar waar nodig faciliteert de gemeente dat inwoners ondersteuning vinden/krijgen, zodat zij zoveel mogelijk zelfredzaam worden of blijven en eigen regie kunnen voeren over hun leven.

Daarbij hanteren we vijf uitgangspunten:

- Zelfredzaamheid en eigen regie
- Preventie
- Integraal werken en maatwerk
- Ruimte voor maatschappelijke initiatieven
- Experimenteren

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Vroegsignalering huishoudelijke hulp

We zetten in op vroegsignalering door de huishoudelijke hulp. Door vroegsignalering van de huishoudelijke hulp is het mogelijk om snel problemen te ontdekken en ergere problemen te voorkomen. Hiertoe zijn medewerkers van de thuiszorg getraind in het signaleren van problematiek op verschillende gebieden waaronder gezondheid en veiligheid. De trainingen over vroegsignalering zijn eind november 2018 afgerond. Vanaf januari 2019 is gestart met vroegsignalering.

2. Overbelasting van mantelzorgers

We willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken door tijdig ondersteuning in te zetten (bijvoorbeeld huishoudelijke hulp en respijtzorg). Uit een inventarisatie blijkt dat er een groot en divers aanbod aan respijtzorg is in Heiloo en er is zeker geen tekort aan aanbod. De uitdaging zit, bij de inzet van respijtzorg, vooral in het in

beeld krijgen van de vraag van onze inwoners. In samenwerking met Stichting Trefpunt wordt een pilot opgezet waarbij zorgvrijwilligers worden opgeleid om bijvoorbeeld respijtzorg te kunnen verlenen. Doel is dat de mantelzorger in staat is om (langdurig) zorg te blijven verlenen aan de zorgvrager waardoor de zorgvrager langer thuis kan blijven wonen. En dat de mantelzorger weet waar hij/zijn terecht kan voor ondersteuning.

3. Onderzoek aanbod dagopvang

We onderzoeken of er voldoende aanbod voor dagopvang is.

Daarnaast kijken we ook naar het aanbod woon/zorg.

De gemeente Heiloo zal in overleg met de gemeenten Bergen, Uitgeest en Castricum overleggen om deze inventarisatie breder op te pakken.

4. Plan van aanpak chillplek jongeren

Op initiatief van jongeren in Heiloo onderzoeken we de mogelijkheid van het creëren van een 'eigen' ontmoetingsplek

Naast het hebben van een eigen plek voor jongeren verminderen we de overlast van hangjongeren op ongewenste plekken. We gaan in overleg met de jongerenwerkers en jongeren zelf om uit te vinden wat voor soort van plek dit kan zijn en wat een goede locatie is.

Hoe zien we of we dat bereiken?

1. **Vroegsignalering:** Na een jaar vindt er een evaluatie plaats. Uit deze evaluatie moet blijken welke signalen zijn binnen gekomen en wat ermee is gedaan.
2. **Mantelzorgers:** Aan de hand van de evaluatie van de pilot gaan we na of het opleiden en inzetten van vrijwilligers een bijdrage levert aan een vermindering van belasting van mantelzorgers. Dit doen we in de vorm van enquêtes en verdiepingsinterviews.

3. Aanbod dagopvang en woon/zorg behoefte; In 2020 is de inventarisatie afgerond. Op basis van de resultaten wordt samen met maatschappelijke partners en betrokkenen een uitvoeringsprogramma opgesteld.
4. Chillplek jongeren; In samenwerking met het jongerenwerk (stichting Trefpunt) en op basis van de inbreng van jongeren stellen we een plan van aanpak op. Afhankelijk van de kosten gaan we na of de chillplek ook uitvoerbaar is. De planning is voor de begroting 2020 inzicht te hebben in de kosten.

1C. KERNGERICHT EN ONDERSTEUNEND

Wat willen we bereiken

We communiceren de beleidsvoornemens actief door middel van samenspel. Onze inwoners zijn betrokken en voelen zich gehoord.

Wat gaan we daarvoor doen

We kijken naar verschillende vormen van samenspel en hoe dit te integreren is in (beleids en uitvoerings)plannen en projecten.

We gaan een open gesprek met de raad aan over de participerende/faciliterende overheid, waarbij gesproken wordt over het doel en de rol die de raad hierbij kan vervullen.

We zoeken de juiste vorm van overleg en zetten instrumenten in die bij het doel en doelgroepen horen. De resultaten van 'samenspel' worden tussentijds geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

We stellen bij ieder beleidsvoornemen een participatieplan op en voeren deze uit. We brengen de resultaten in de besluitvorming.

1D EEN VEILIGE GEMEENTE

Ontwikkelingen

Landelijk gezien neemt het aantal verwarde mensen dat overlast veroorzaakt toe. De gemeente Heiloo wordt een enkele keer bij personen met verward gedrag gevraagd om bij te dragen aan (extra) beveiligingskosten bij GGZ. Deze personen kunnen niet geplaatst worden in forensische klinieken omdat zij niet veroordeeld zijn maar kunnen ook niet op straat gezet worden omdat zij dan een gevaar voor zichzelf zijn en voor de omgeving. Door extra beveiliging kan een persoon met verward gedrag bij de GGZ verblijven en komt de openbare orde en veiligheid niet in het geding. Van de GGZ zou een verzoek kunnen komen voor een bijdrage waarvan de hoogte niet te voorspellen is.

Wat willen we bereiken

De gemeente nog veiliger maken én daar waar mogelijk meer gaan inzetten op preventie.

Wat gaan we daarvoor doen

We gaan de door de raad vastgelegde speerpunten in het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Heiloo 2019 – 2022 uitwerken en omzetten in concrete plannen, projecten en interventies én we gaan deelnemen aan de projecten die vanuit het regionale Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019 – 2022 worden ontwikkeld. In de loop van 2019 wordt duidelijk wat het bovenstaande concreet betekent qua inzet van personeel en financiën.

Verbeteren sociale veiligheid en woonoverlast

Binnen sociale veiligheid, woonoverlast en High Impact Crimes wordt de inzet met de politie voortgezet en uitgebreid door toepassing van bevoegdheden uit de 'Asowet'.

Verminderen middelengebruik jeugd

Speerpunten jeugd en middelengebruik krijgen invulling door vanuit het jeugdoverleg met partners samen benodigde interventies voor jeugdigen, zowel individueel als in groepsverband, te realiseren. Daarin wordt vanuit Veiligheid geparticipeerd in het Integraal preventie, toezicht en handhavingsbeleid “Jeugd, Alcohol en Drugs”. In aansluiting hierop is ook een nieuw horecabeleid in uitvoering genomen waarbij aan de voorwaarden beperken van overlast en het realiseren van een prettige en veilige sfeer wordt voldaan. Hierbij worden horeca toezichthouders beperkt ingezet.

Wet verplichte ggz

In het kader van de Wet verplichte ggz draagt Veiligheid bij aan het beperken van risico's van personen met verward gedrag voor henzelf en de omgeving.

Ondermijning

Ten aanzien van ondermijning wordt bewustwording verder vergroot, instrumentarium geactualiseerd (o.a. Bibob en Damoclesbeleid), weerbaarheid vergroot en opgetreden tegen drugsproductie en handel en tegen uitbuiting. Regionaal helpt het actueel houden van het ondermijningsbeeld en de regie op samenwerking vanuit het RIEC om grensoverschrijdende ondermijning tegen te gaan.

Cybercrime

Cybercrime beperkt zich niet tot gemeentegrenzen en wordt samen met (regio)partners aangepakt. De nadruk van de aanpak ligt vooral op preventie met de specifieke doelgroep en jeugd en ouderen.

Brandveiligheid

Naast repressie wordt de inzet op preventie vergroot bij brandveiligheid. Dit richt zich op het vergroten van de verantwoordelijkheid bij inwoners en ondernemers ten aanzien van brandveiligheid.

Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid wordt vergroot waardoor de aantallen ongevallen in het verkeer worden gereduceerd en dodelijke ongevallen worden voorkomen. Verkeershandhaving speelt een rol.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Politiecijfers en de Veiligheidsmonitor zijn belangrijke ijkpunten voor het veiligheidsbeleid. In het uitvoeringsprogramma worden doelen en indicatoren bepaald bij alle projecten en interventies die aan de speerpunten worden verbonden. Het uitvoeringsprogramma wordt twee maal per jaar met de burgemeester geactualiseerd en tweejaarlijks geëvalueerd waarover ook aan de raad wordt gerapporteerd.

PROGRAMMA 1: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr	firap / katernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
1	fr	aut	1a	Lagere accountantskosten	10 V	10 V	10 V	10 V	10 V	S
2	fr	aut	1a	Ontwikkeling raad	4 N	4 N	4 N	4 N	4 N	S
3	fr	aut	1a	Hogere raadsvergoeding en indexatie	114 N	126 N	126 N	126 N	126 N	S
4	fr	aut	1a	Indexatie loonkosten college	3 V	9 N	9 N	9 N	9 N	S
5	fr	aut	1a	Extra storting wethouderspensioen	53 N	-	-	-	-	S
6	fr	nb	1a	Regionale samenwerking	15 N	28 N	28 N	28 N	-	S
7	fr	aut	1a	Indexatie loonkosten griffie	1 N	6 N	6 N	6 N	6 N	S
8	fr	aut	1a	Salarissen Babsen	6 N	6 N	6 N	6 N	5 N	S
9	fr	nb	1a	Regionaal onderzoek streekomroep	1 N	-	-	-	-	I
10	fr	aut	1a	Kapitaallasten	17 V	1 N	1 N	1 N	0 N	S
11	kn	aut	1b	Lagere energielasten investering zonnepanelen.	-	-	-	5 V	9 V	S
12	fr	aut	1b	Bekostiging huisvesting PCC	21 N	21 N	21 N	21 N	21 N	S
13	fr	aut	1b	Onderwijsachterstandenbeleid (specifieke uitkering rijk)	16 V	32 V	48 V	64 V	64 V	S
14	fr	aut	1b	Onderwijsachterstandenbeleid (uitgaven)	16 N	32 N	48 N	64 N	64 N	S
15	fr	aut	1b	Taalhuis	13 N	-	-	-	-	I
16	fr	aut	1b	Taalhuis	13 V	-	-	-	-	I
17	fr	aut	1b	Combinatiefuncties (uitgaven)	42 N	42 N	42 N	42 N	42 N	S
18	fr	aut	1b	Combinatiefuncties (hogere algemene uitkering)	42 V	42 V	42 V	42 V	42 V	S
19	kn	aut	1b	Verplichte keuring kunstgrasvelden	-	-	2 N	-	2 N	S
20	fr	aut	1b	Vervanging hockeydoelen	6 N	-	-	-	-	I
21	kn	aut	1b	Indexatie subsidies (bibliotheek)	-	7 N	7 N	7 N	7 N	S
22	kn	aut	1b	Indexatie subsidies (sport, jeugdwerk en maatschappelijke ondersteuning)	-	8 N	8 N	8 N	8 N	S
23	kn	aut	1b	Indexatie subsidies (cliëntondersteuning)	-	4 N	4 N	4 N	4 N	S
24	kn	nb	1b	Project Respijtzorg	-	14 N	-	-	-	I
25	fr	aut	1b	Hogere BUIG gelden	60 V	60 V	60 V	60 V	60 V	S

Nr	firap / katernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
26	fr	aut	1b	Minder bijstandsuitgaven	95 V	95 V	95 V	95 V	95 V	S
27	fr	aut	1b	Toename inzet loonkostensubsidies	55 N	65 N	75 N	85 N	95 N	S
28	fr	aut	1b	Abonnementen kennisbank sociaal domein	16 V	16 V	16 V	16 V	16 V	s
29	fr	nb	1b	Dienstverlening Collectieve zorgverzekering minima (CZM)	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N	S
30	fr	aut	1b	Bijdrage HalteWerk	11 V	-	-	-	-	I
31	kn	aut	1b	Tekort uitvoering WSW	-	29 N	29 N	29 N	29 N	S
32	kn	nb	1b	Werkgeversservicepunt (WSP)	-	19 N	-	-	-	I
33	fr	aut	1b	Onderhoud AED's	6 N	6 N	6 N	6 N	6 N	S
34	kn	aut	1b	GGD gemeentelijke bijdrage	-	7 V	7 V	7 V	7 V	S
35	fr	aut	1b	Kapitaallasten	29 V	17 V	0 V	7 N	25 V	S
36	fr	aut	1b	WMO voorzieningen / huur hulp middelen	49 V	23 V	2 V	74 N	74 N	S
37	fr	aut	1b	Huishoudelijke hulp	13 V	1 V	0 V	0 N	1 N	S
38	fr	aut	1b	WMO begeleiding	12 N	34 N	56 N	79 N	102 N	S
39	fr	aut	1b	Jeugdhulp	95 N	158 N	227 N	297 N	369 N	S
40	fr	aut	1b	WMO eigen bijdrage	44 N	44 N	44 N	44 N	44 N	S
41	fr	aut	1b	Participatie (meicirculaire 2019)	36 N	9 N	16 V	23 N	5 N	S
42	kn	aut	1b	Invoering Wvggz (meicirculaire 2019)	-	25 N	26 N	26 N	26 N	S
43	fr	aut	1b	Maatschappelijke begeleiding (meicirculaire 2019)	11 N	-	-	-	-	S
44	fr	aut	1b	Verhoging taalniveau statushouders (meicirculaire 2019)	27 N	27 N	-	-	-	S
45	kn	aut	1d	Veiligheidsregio loon- en prijsindexatie 2020	-	29 N	29 N	29 N	29 N	S
46	kn	nb	1d	Inhuur horecatoezichthouders	-	10 N	10 N	10 N	10 N	S
47	fr	aut	1d	Onderhoud AED's	6 V	6 V	6 V	6 V	6 V	S
48	fr	aut	1d	Aframen budget hondenoverlastbestrijding	12 V	12 V	12 V	12 V	12 V	S
49	fr	nb	1d	Buurtpreventie Heiloo	4 N	-	-	-	-	I
50	fr	aut	1d	Kapitaallasten	2 V	2 V	2 V	1 V	2 V	S
Totaal					191 N	443 N	501 N	719 N	745 N	

1. Lagere accountantskosten
De lagere accountantskosten na de aanbesteding waren nog niet verwerkt in de begroting en leveren een structureel voordeel op.
2. Ontwikkeling raad
Voorgesteld wordt om extra budget voor werkbezoeken, training en ontwikkeling van de raad beschikbaar te stellen.
3. Hogere raadsvergoeding en indexatie
In november 2018 heeft het rijk bekend gemaakt dat de raadsvergoeding in gemeenten tot 24.000 inwoners is verhoogd (€ 80.000,-). Daarnaast stijgen de lasten doordat de ruimte voor de werkkostenregeling onvoldoende is (€ 21.000,-). Het restant van de toename is als gevolg van de hoger uitgevallen indexatie over 2018 (€ 9.000,-) en de verwachte indexatie vanaf 2020 van 3% (€ 12.000,-).
4. Indexatie loonkosten college
De hogere loonkosten als gevolg van de verwachte indexatie van 3% (€ 18.000,-) vallen gedeeltelijk weg tegen een onderschrijding op andere posten (€ 9.000,-). Per saldo een nadeel van € 9.000,-.
5. Extra storting wethouderspensioenen
De jaarlijkse actualisatie van de pensioenberekening door pensioenverzekeraar Loyalis levert een extra storting op van € 53.000,- in 2019. De reden is dat de rekenrente is verlaagd van 1,65% naar 1,58%.
6. Regionale samenwerking
Voor de samenwerking binnen de regio Alkmaar is een strategische agenda opgesteld: de focusagenda. Deze agenda bevat drie focuspunten: bereikbaarheid, wonen en energie-innovatie. Voor de uitvoering van deze agenda is in 2019 € 10.000,- nodig en vanaf 2020 € 28.000,-. Daarnaast wordt voor 2019 een bijdrage van € 5.000,- gevraagd voor de regietafel. De regietafel heeft tot doel de samenwerking in de gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord te versterken. Voor 2019 heeft dat onder andere geresulteerd in de brochure governance en een uniform format voor de P&C cyclus.
7. Indexatie loonkosten griffie
De hogere loonkosten als gevolg van de verwachte indexatie van 3% (€ 6.000,-)
8. Salarissen Babsen
De salarissen van de buitengewoon ambtenaren burgerijkestand zijn niet opgenomen in de begroting en worden bijgeraamd (€ 5.600,-).
9. Regionaal onderzoek streekomroep
Voor een onderzoek naar de mogelijke vorming van een streekomroep wordt een bijdrage gevraagd van € 1.441,-.
10. Kapitaallasten
Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.

11. Lagere energielasten investering zonnepanelen
Voor een aantal gymzalen, schoolgebouwen, het Bruno gebouw wordt voorgesteld zonnepanelen te installeren. De kapitaallasten worden terugverdiend door lagere energielasten.
12. Bekostiging huisvesting PCC
In de bekostigingsovereenkomst nieuwbouw (2012) is afgesproken dat het PCC Heiloo een vergoeding ontvangt voor de huisvesting. Deze vergoeding is afhankelijk van de algemene uitkering en het aantal leerlingen. Aangezien het aantal leerlingen is gestegen, wordt de bijdrage aan het PCC verhoogd.
13. Onderwijsachterstandenbeleid (specifieke uitkering rijk)
Het Rijk heeft de middelen voor het Onderwijsachterstandenbeleid met ingang van 2019 opnieuw verdeeld over alle gemeenten en structureel beschikbaar gesteld middels een Specifieke Uitkering. Gemeenten zetten deze middelen met name in voor VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) op peuterspeelzalen.
14. Onderwijsachterstandenbeleid (uitgaven)
Het Rijk heeft de middelen voor het Onderwijsachterstandenbeleid met ingang van 2019 opnieuw verdeeld over alle gemeenten en structureel beschikbaar gesteld middels een Specifieke Uitkering. Gemeenten zetten deze middelen met name in voor VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) op peuterspeelzalen. Naar verwachting zullen ook de uitgaven toenemen, we nemen het daarom budgetneutraal op.
15. Taalhuis (uitgaven)
In 2019 zal er een tekort ontstaan op het door de gemeente Alkmaar beheerde gelden van Heiloo voor taalonderwijs aan

volwassenen (oude WEB-gelden). Alkmaar heeft deze rol als centrumgemeente. In de loop van het jaar 2019 komt er waarschijnlijk een nieuwe financieringsstructuur voor volwasseneneducatie. In afwachting hiervan wordt het tekort nu als incidenteel opgenomen. Omdat een grootdeel van de doelgroep van het taalhuis uit inwoners met een migratie achtergrond bestaat wordt voorgesteld deze extra kosten te dekken uit de bestemmingsreserve voor asielinstroom.

16. Taalhuis (dekking)
Voorgesteld wordt om de extra uitgaven voor het Taalhuis te dekken uit de bestemmingsreserve 'Participatie en integratie vergunninghouders'.
17. Combinatiefuncties (uitgaven)
Via de algemene uitkering ontvangen we t/m 2022 een verhoogde bijdrage combinatiefuncties van € 45.800. Dit bedrag dient aan de begroting/meerjarenbegroting te worden toegevoegd.
18. Combinatiefuncties (hogere algemene uitkering)
Via de decembercirculaire ontvangen we t/m 2022 een verhoogde bijdrage combinatiefuncties van €45.800. Dit bedrag dient aan de begroting/meerjarenbegroting te worden toegevoegd.
19. Verplichte keuring kunstgrasvelden
Als gevolg van eisen van de KNVB zijn we verplicht om kunstgrasvelden ouder dan 8 jaar periodiek (om het jaar) te keuren.
20. Vervanging hockeydoelen
De doelen van de hockeyvereniging zijn aan vervanging toe.

21. Indexatie subsidies (bibliotheek)
Het subsidieplafond voor de bibliotheek wordt geïndexeerd met 1,5%.
22. Indexatie subsidies
De subsidieplafonds voor sport, jeugdwerk en maatschappelijke ondersteuning worden geïndexeerd met 1,5%.
23. Indexatie subsidies (cliëntondersteuning)
Het subsidieplafond voor cliëntondersteuning (Stichting MEE Wering) wordt geïndexeerd met 1,5%.
24. Project Respijtzorg
Opstart respijtzorg als voorliggende voorziening. Project zoekt en koppelt vrijwilligers aan mensen met een hulpvraag zodat mantelzorgers even vrij af hebben.
25. Hogere BUIG gelden
Hogere BUIG gelden (€ 3.538.897) op basis van nader vastgestelde (voorlopige) budgetten in april 2019. De definitieve BUIG budgetten worden in het 4e kwartaal van 2019 bekend.
26. Minder bijstandsuitgaven
Op basis van de uitgavenreeks vanaf oktober 2018 worden lagere uitgaven voorzien dan in de begroting is geraamd. E.e.a. is vooral een gevolg van de huidige economische situatie waardoor minder mensen in de uitkering instromen en meer mensen in de uitkering met een afstand tot de arbeidsmarkt nu een kans - vaak met inzet van loonkostensubsidie - krijgen om betaald werk te krijgen. Het risico bestaat dat door een (plotse) wijziging in exogene omstandigheden het meerjarenperspectief kan kantelen.
27. Toename inzet loonkostensubsidies
Het lukt de gemeente om meer inwoners met een beperking/verminderde loonwaarde met inzet van loonkostensubsidie toe te leiden naar betaalde arbeid. Er wordt een constante groei voorzien. Er is sprake van een kostenneutrale verwerking als gevolg van voordelen bij andere BUIG kostensoorten.
28. Abonnementen kennisbank sociaal domein
In de loop van 2018 zijn de abonnementen op de kennisbank van Schulink (juridische expertise voor o.a. jeugdwet, bijstand, etc). overgenomen door de werkorganisatie BUCH. De budgetten moesten nog overgezet worden van de gemeente naar de BUCH (zie programma 4). Per saldo neutraal.
29. Dienstverlening Collectieve zorgverzekering minima (CZM)
Via gezondverzekerd.nl kunnen inwoners zorgverzekeringspakketten van de CZM vergelijken met hun huidige polis, een aanvraag indienen voor de CZM, de overstap wordt geregeld, etc. Voor deze dienstverlening moet de gemeente gaan betalen.
30. Bijdrage HalteWerk
Tarieven Haltewerk dit jaar eenmalig verlaagd op basis van regionale bestuurlijke afspraken. Met ingang 1 januari 2020 handhaving in eigen hand. Kosten onbekend, daarom geen mutaties vanaf 2020.
31. Tekort in uitvoering WSW
In de begroting 2020 wordt uitgegaan van een structurele gemeentelijke bijdrage in het tekort van het WNK. Aangezien

het re-integratiedeel volledig wordt ingezet om inwoners naar werk te begeleiden, biedt het Participatiebudget geen dekking.

32. Werkgeversservicepunt (WSP)

De inzet op regionale activiteiten vraagt extra capaciteit. Het betreft een incidentele uitbreiding van het WSP. Activiteiten zijn o.a. samenwerking in het regionale WSP, opstellen marktbewerkingsplannen, vormgeven maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) in regio Alkmaar, pilot om instroom vanuit de WW naar de Participatiewet te beperken. Gezien de huidige ontwikkelingen binnen de regio omtrent samenwerking rond participatie, ligt het niet voor de hand om nu te investeren in structurele uitbreiding, vandaar aanvraag incidentele middelen in de kadernota. De kosten worden ten laste gebracht van de extra middelen die als gevolg van overschotten op de bijstandsverlening beschikbaar zijn voor de pilots regionale samenwerking (participatiebudget).

33. Onderhoud AED's

Het budget voor de AED's wordt overgeheveld van programma 1d Veilige Gemeenten naar programma 1b SamenLeven (saldoneutraal).

34. GGD gemeentelijke bijdrage

Alhoewel de GGD conform de regionale afspraak de begroting 2020 heeft geïndexeerd, leidt dit niet tot een verhoging van de bijdrage. De reden hiervoor is dat een deel van de verhoging van de bijdrage aan Veilig Thuis bestaat uit extra overhead die door de GGD aan Veilig Thuis wordt toegerekend (€ 0,9 mln in totaal). Deze verschuiving in overhead naar Veilig Thuis resulteert in een lagere bijdrage aan de GGD.

35. Kapitaallasten 1b

Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.

36. WMO voorzieningen / huur hulp middelen

Betreft aanpassing op basis van realisatie 2018. De verwachte prijsindexatie voor 2019 is 1,7%. Hierbij wordt door de aanbesteding verwacht dat de huidige tarieven (30% onder de reële kostprijzen in 3 jaar worden ingelopen. Vanaf 2020 wordt een prijsindex van 2% verwacht. Op dit moment is een eventuele aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief nog niet te kwantificeren en komen wel langzaam eerste signalen.

37. Huishoudelijke hulp

Betreft aanpassing van het budget op basis van realisatie 2018 en rekening houdend met een verwachte loonstijging van 2%.

38. WMO begeleiding

De verwachting is dat door de invoering van het abonnementstarief en de vergrijzing (hogere aantallen zwaarte zorgvraag) er een groei van de kosten zal zijn van 2%.

39. Jeugdhulp

De verwachting is dat door volume stijgingen en/of zorgzwaarte ontwikkelingen de kosten jaarlijks met minimaal 2% gaan stijgen

40. WMO eigen bijdrage

Gebaseerd op de impactanalyse van het CAK als gevolg van de invoering van het abonnementstarief.

41. Participatie (meicirculaire 2019)
In de meicirculaire zijn extra middelen opgenomen voor loon- en prijsbijstelling. Voorgesteld wordt om deze middelen hiervoor te reserveren.
42. Invoering Wvvgz (meicirculaire 2019)
Voor de gemeentelijke taken en bijbehorende kosten die volgen uit de Wet verplichte ggz is in het bestuurlijk overleg van 6 mei jl. tussen het Ministerie van VWS en de VNG afgesproken om vanaf 2020 structureel budget toe te voegen aan het gemeentefonds. In de kadernota wordt voorgesteld om deze extra inkomsten te reserveren.
43. Maatschappelijke begeleiding (meicirculaire 2019)
In de meicirculaire zijn extra middelen beschikbaar gesteld op basis van het aantal inburgeringsplichtige personen met recht op maatschappelijke begeleiding. Voorgesteld wordt om deze middelen hiervoor te reserveren.
44. Verhoging taalniveau statushouders (meicirculaire 2019)
In de meicirculaire zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren vallen. Voorgesteld wordt om deze middelen hiervoor te reserveren.
45. Veiligheidsregio loon- en prijsindexatie 2020
De bijdrage aan de veiligheidsregio wordt geïndexeerd met het in de regio voorgestelde percentage van 2,8%.
46. Inhuur horecatoezichthouders
Om de naleving van de Drank- en Horecawet bij (para)commerciële (horeca) inrichtingen op voldoende sterkte te brengen is inhuur van horecatoezichthouders nodig. De raming van 10.000,- is gebaseerd op 36 te controleren inrichtingen, met een inzet van 3 uur per inrichting.
47. Onderhoud AED's
Het budget voor de AED's wordt overgeheveld van programma 1d Veilige Gemeenten naar programma 1b SamenLeven (saldoneutraal).
48. Aframen budget hondenoverlastbestrijding
Bij het omzetten van de begroting van Heiloo bij de start van de BUCH is een bedrag van € 12.000,- voor bestrijding hondenoverlast opgenomen binnen het budget van openbare orde en veiligheid. Bij de jaarrekening 2018 is gebleken dat dit budget niet benut en zijn de kosten gedekt vanuit straatreining. Voorgesteld wordt om dit budget af te ramen.
49. Buurtpreventie Heiloo
Het streven is om het aantal aansluitingen op de buurtpreventie app te verhogen. Hiertoe wordt een mediacampagne gestart. De kosten hiervan bedragen circa € 4.000,-.
50. Kapitaallasten 1d
Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.

Programma 2

Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Wat willen we bereiken

Het verlevendigen en versterken van de aantrekkelijkheid van Heiloo voor zowel inwoners, recreanten, toeristen als voor mensen die zich willen gaan vestigen in Heiloo.

1. Bewegwijzering cultuurhistorische punten

De bewegwijzering van belangwekkende cultuurhistorische punten in de gemeente is eigentijds, duidelijk en makkelijk toegankelijk.

2. Samenwerking intensiveren

De samenwerking intensiveren over het (cultuurhistorisch) aanbod van Heiloo met de VVV en Holland boven Amsterdam. We doen dit om inwoners en recreanten bewust te maken van het aanbod en zo meer dynamiek te genereren. Dit geeft bovendien een extra economische impuls.

3. Natuurlijk Heiloo

Recreatie en toerisme krijgen een impuls via 'Natuurlijk Heiloo'. Ondernemers en maatschappelijke organisaties verbinden en bekendheid vergroten bij toeristen, dagrecreanten en inwoners over wat Heiloo te bieden heeft.

4. Vitale verblijfsrecreatie

Een gezonde sector met vitale verblijfsaccomodaties.

5. Evenementen en festivals

Vanuit diverse kanten wordt Heiloo benaderd voor het houden van evenementen en festivals. De inwoners van Heiloo zijn over het algemeen cultureel geëngageerd, waardoor het voor organisaties interessant is om in Heiloo culturele activiteiten te ontplooien.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Bewegwijzering cultuurhistorische punten

Informatieborden maken en plaatsen op interessante locaties.

2. Samenwerking intensiveren

- In bijeenkomsten en gesprekken met ondernemers en het VVV-informatiepunt en met Holland boven Amsterdam wordt de samenwerking bevorderd;
- Actief informatie aandragen bij de VVV en Holland boven Amsterdam.
- Er wordt een duidelijker profiel van de Regio Alkmaar gecreëerd binnen de destinatie marketing Holland boven Amsterdam;
- Uit een evaluatie van de Toeristische Visie Regio Alkmaar komen nieuwe actiepunten.

3. Natuurlijk Heiloo

De campagne 'Natuurlijk Heiloo' wordt verder uitgebouwd. Er wordt vooral ingezet op sociale media en een website.

4. Vitale verblijfsrecreatie

In regionaal verband wordt een vitaliteitsscan van het bestaande aanbod uitgevoerd en een kwartiermaker aangesteld die met de aanbevelingen die uit de scan komen aan de gang gaat.

5. Evenementen en festivals

Door het verhogen van het subsidieplafond van het programma 'Een aantrekkelijk gemeente' worden middels subsidies organisaties gestimuleerd om hun culturele evenement/festival in Heiloo aan te bieden.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Bewegwijzering cultuurhistorische punten

Informatievoorziening cultuurhistorie ligt op een hoger niveau, in een modern jasje.

2. Samenwerking intensiveren

Het (cultuurhistorisch) aanbod van Heiloo is beter zichtbaar bij de VVV en Holland boven Amsterdam. Er wordt beter samengewerkt door partijen.

3. Natuurlijk Heiloo

Er is bij toeristen, dagrecreanten en inwoners meer bekend wat Heiloo te bieden heeft. 'Natuurlijk Heiloo' is een begrip in de regio en wordt gedragen door de ondernemers en organisaties.

4. Vitale verblijfsrecreatie

Op termijn een hogere waardering/hogere bezettingsgraad.

5. Evenementen en festivals

In Heiloo vinden meer evenementen en festivals plaats.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken

1. Loo-plein

Met het formuleren van een visie samen met inwoners en ondernemers over "Het Rondje Witte Kerk" inclusief het Loo, Loo-plein en omgeving, wordt een basis gelegd voor een groot aantal acties. Deze visie en de uitvoering daarvan moet leiden tot een voor iedereen aantrekkelijk, levendig en veilig en centrum van Heiloo van het winkel- en horecagebied rond het Loo-plein.

2. Contact met ondernemers en maatschappelijke organisaties

De betrekkingen met de Heilooër Ondernemers Federatie en verbinding met maatschappelijke organisaties en ondernemingen in Heiloo worden geïntensiveerd.

3. Detailhandel concentreren in de bestaande winkelcentra

Zo min mogelijk solitaire winkelvoorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Loo-plein

Voor 2020 staan de volgende acties m.b.t het Loo-plein:

We maken een integrale visie op het totale plangebied gebaseerd op input van ondernemers, inwoners en andere belanghebbenden. Alle partijen worden betrokken bij de inrichting en uitvoering van de visie. Verkeersaspecten voor het Loo-plein worden ingepast in het totaal aan maatregelen. Het Loo-plein wordt opnieuw ingericht en gaat bijdragen aan het 'rondje rond de Witte kerk'.

2. *Contact met ondernemers en maatschappelijke organisaties*
Er worden 2 à 3 keer per jaar bijeenkomsten gehouden met ondernemers en maatschappelijke organisaties in Heiloo.

3. *Detailhandel concentreren in de bestaande winkelcentra*
Waar mogelijk bestemmingen aanpassen, zodat concentratie mogelijk gemaakt kan worden.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. *Loo-plein*
Het gebied biedt aan inwoners en ondernemers een kwalitatief hoogwaardig winkel- en uitgaansomgeving

2. *Contact met ondernemers en maatschappelijke organisaties*
Er is een goede relatie en samenwerkingen met de verschillende maatschappelijke organisaties en ondernemers, waardoor inwoners/klanten meer tevreden zijn.

3. *Detailhandel concentreren in de bestaande winkelcentra*
Minder solitaire winkelvoorzieningen, meer concentratie in bestaande winkelcentra.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

1. *Fietsparkeren*
Er worden meer fietsparkeerplekken gerealiseerd bij het station, dit om 'wild' parkeren tegen te gaan. Er worden daarnaast ook door ProRail meer fietsenstallingen gerealiseerd zodat mensen hun fiets dicht bij het spoor en veilig kunnen parkeren.

2. *Betrokkenheid bij uitvoering verkeersplan*
Inwoners zijn structureel betrokken bij de monitoring en uitvoering van het verkeersplan. Maatregelen bij overschrijding van de grenswaarden worden in samenspraak met de bewoners genomen

3. *Beperking vrachtverkeer*
Beperking van het grote zware vrachtverkeer in het dorp.

4. *Verkeersveiligheid Vennewatersweg*
Verbeteren van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid binnen Heiloo.

Wat gaan we daarvoor doen

1. *Fietsparkeren*
Er wordt een plan opgesteld om bestaande autoparkeerplaatsen om te zetten tot fietsparkeerplaatsen. Autoparkeerplaatsen worden verplaatst. Er wordt overleg gevoerd met ProRail om fietsparkeerplaatsen te realiseren.

2. *Betrokkenheid bij uitvoering verkeersplan*
Er komt een monitoringssysteem om de verkeershinder permanent in het vizier te houden. Er wordt met behulp van (permanente en tijdelijke) telpunten bijgehouden hoeveel vervoersbewegingen er zijn. Bij de verkeerscommissie worden twee inwoners structureel betrokken waarbij ook de metingen worden behandeld. Het inwonerspanel krijgt twee keer per jaar een rapportage.

3. *Beperking vrachtverkeer*
In samenspraak met ondernemers, de gemeenten om ons heen en andere belanghebbenden worden de behoeften en mogelijkheden in kaart gebracht voor een distributieoverslagpunt in de Boekelermeer. We gaan in overleg met ondernemers onderzoek

doen naar andere manieren van winkelbevoorrading zoals het onderzoeken van venstertijden.

4. Verkeersveiligheid Vennewatersweg

Herinrichten Vennewatersweg met veilige ontsluitingen voor nieuwbouwwijken Zuiderloo en Zandzoom met een fietsbrug ter hoogte van de spoorwegonderdoorgang.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Fietsparkeren

Met meer fietsparkeerplaatsen wordt het beeld rondom het station rustiger en kan iedereen gemakkelijker zijn fiets terugvinden.

2. Betrokkenheid bij uitvoering verkeersplan

Door inwoners actief te betrekken worden processen en verwachtingen duidelijk en wordt het draagvlak vergroot.

3. Beperking vrachtverkeer

Schoner, stiller, minder vervuiling en congestie in het dorp.

4. Verkeersveiligheid Vennewatersweg

Veilige ontsluiting nieuwbouwwijken op Vennewatersweg voor auto en fiets.

PROGRAMMA 2: WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaand de mutaties per programmaonderdeel met vervolgens per mutatie een korte toelichting.

Nr	firap / katernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
51	kn	nb	2a	Activiteiten 75 jaar bevrijding	-	1 N	-	-	-	I
52	kn	nb	2a	Verhoging subsidieplafond cultuur	-	15 N	-	-	-	I
53	kn	aut	2a	Indexatie subsidies (kunst en cultuur)	-	5 N	5 N	5 N	5 N	S
54	kn	nb	2a	Visie instandhouding kerken	-	5 N	-	-	-	I
55	kn	nb	2a	Uitvoering toeristische visie Regio Alkmaar	-	8 N	-	-	-	I
56	kn	nb	2a	Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorie (lasten)	-	10 N	-	-	-	I
57	kn	nb	2a	Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorie (dekking reserve)	-	6 V	-	-	-	I

Nr	firap / kadernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
58	fr	nb	2a	Vervolgaanpak regionale visie NHN 2030	5 N	-	-	-	-	I
59	fr	aut	2a	Kapitaallasten	0 N	0 N	0 N	0 N	0 V	S
60	fr	nb	2b	Extra budget voor Ondernemend Heiloo	5 N	-	-	-	-	I
61	fr	aut	2b	Aframen marktgelden	17 N	17 N	17 N	17 N	17 N	S
62	fr	aut	2c	Actualiseren parkeerbeleid	40 N	-	-	-	-	S
63	fr	aut	2c	Kapitaallasten	7 V	1 N	1 N	1 N	5 V	S
Totaal					60 N	56 N	24 N	24 N	17 N	

51. Activiteiten 75 jaar bevrijding
Samen met de lokale historische verenigingen worden activiteiten georganiseerd rond 75 jaar bevrijding.
52. Verhoging subsidieplafond cultuur
Vanuit diverse kanten wordt Heiloo benaderd voor het houden van evenementen en festivals. De inwoners van Heiloo zijn over het algemeen cultureel geëngageerd, waardoor het voor organisaties interessant is om in Heiloo culturele activiteiten te ontplooiën. Door het verhogen van het subsidieplafond wordt het mogelijk om via subsidies meer organisaties te stimuleren om hun culturele evenement/festival in Heiloo aan te bieden.
53. Indexatie subsidies (kunst en cultuur)
Het subsidieplafond voor kunst en cultuur wordt geïndexeerd met 1,5%. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2020.
54. Visie instandhouding kerken
Eigen bijdrage voor inventarisatie instandhouding kerken in co-financiering met het Rijk. Gezamenlijk met betrokken partijen inventariseren en vastleggen van instandhoudingsproblemen

van kerken en het formuleren van aanbevelingen en een visie tot behoud, herbestemmig of anderszins.

55. Uitvoering toeristische visie Regio Alkmaar
Het budget is aangevraagd om uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma Toeristische Visie Regio Alkmaar. Het budget wordt regionaal ingezet voor het kennisnetwerk voor ondernemers en de positionering van de Regio Alkmaar binnen de destinatiemarketing. Voor 2020 wordt eenzelfde bedrag als in 2019 aangevraagd, om de regionale activiteiten voor te kunnen zetten. De andere gemeenten in de regio dragen ook bij (verdeelsleutel o.b.v. inwoneraantal).
56. Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorie (lasten)
Om op cultuurhistorische punten de bewegwijzering eigentijds en duidelijk maken wordt een budget van € 10.000,- gevraagd.
57. Verbeteren bewegwijzering cultuurhistorie (dekking reserve)
Voorgesteld wordt om een deel van de € 10.000,- voor verbeteren bewegwijzering cultuurhistorie te dekken uit de bestemmingsreserve 'voorlichtingsplan cultuurhistorie'. Na de

uitname van € 5.500,- is deze reserve leeg en wordt voorgesteld deze op te heffen.

58. Vervolgaanpak regionale visie NHN 2030

In 2019 is -conform besluitvorming in B&W- een bijdrage nodig voor de vervolgaanpak van regionale visie op Verblijfsrecreatie NHN 2030. Het reguliere budget Toerisme en recreatie is niet toereikend om deze bijdrage uit te betalen, daarom wordt extra budget gevraagd.

59. Kapitaallasten 2a

Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.

60. Extra budget voor Ondernemend Heiloo

Ondernemend Heiloo bestaat in 2019 25 jaar. Er wordt extra budget gevraagd om bij te kunnen dragen aan dit jubileum. Hier was geen rekening mee gehouden in de oorspronkelijke begroting.

61. Aframen marktgelden

In de afgelopen jaren is de belangstelling voor de markt afgenomen bij standhouders. Dit heeft geresulteerd in lagere marktopbrengsten. De begroting moet meerjarig bijgesteld worden o.b.v. de actuele ontwikkelingen.

62. Actualiseren parkeerbeleid

Betreft administratieve verschuiving tussen programmaonderdeel 2c en 3a (saldoneutraal).

63. Kapitaallasten 2c

Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Wat willen we bereiken

1. Omgevingswet

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. In deze wet wordt alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet met één samenhangend stelsel. Met het programma Omgevingswet wordt de gemeente Heiloo, samen met de gemeenten Uitgeest, Castricum en Bergen, voorbereid op de invoering van deze wet. De ambitie voor de invoering van de Omgevingswet is als volgt:

“Samen met de inwoners, ondernemers en bezoekers geven we invulling aan een fijne leef-, woon- en werkomgeving. We denken meer vanuit het initiatief en minder vanuit beleid en regelgeving. Dit doen we door inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven centraal te stellen. Uit deze keuze volgt dat we uitnodigend en faciliterend zijn. Daarbij denken wij mee vanuit de ‘ja, tenzij’ houding en sluiten aan op wat de samenleving van ons vraagt.”

De visie op de Omgevingswet bestaat uit vier uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet.

1. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal
2. Ruimte aan initiatieven
3. Vroegtijdige samenwerking
4. Integraal werken en maatwerk

2. Wonen

Heiloo biedt een prettig dorps woonmilieu in een groene omgeving. De missie van de gemeente Heiloo op het gebied van wonen is:

- Vergroting van de diversiteit van het woningaanbod;
- Bevorderen doorstroming op de woningmarkt, zodat iedereen (ook starters) een wooncarrière kan maken;
- Een woningbouwprogramma dat aansluit bij de wensen van de woonconsument en voldoende sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen omvat;
- Geschikte inbreilocaties worden actief benut en tot ontwikkeling gebracht;

In maart 2019 is de notitie ‘Woningbouwafspraken en programmering Regio Alkmaar’ vastgesteld. Met deze notitie zijn de ambities en opgaven, programmering- en woningbouwafspraken uit het RAP nader uitgewerkt. Met deze nieuwe woningbouwafspraken gaat Regio Alkmaar zich meer richten op realisatiecapaciteit. Hierbij wordt steeds gebruik gemaakt van de meest recente marktinformatie en huishoudensprognoses. Afhankelijk van de diverse scenario's van behoeftegroei is voor Heiloo voor 2018 – 2023 de opgave 900 tot 1.200 woningen. Voor 2012 tot 2028 is dit 400 tot 650 woningen.

3. Informatie over werkzaamheden

Inwoners informeren wat er wanneer gebeurt en hoe zij zich bij werkzaamheden binnen het dorp kunnen verplaatsen.

4. Afhandelen vergunningen

Vergunningen in een sneller tempo afhandelen.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Omgevingswet

In 2020 bereiden we de ontwerp omgevingsvisie voor, met een visie-op-hoofdlijnen waarbij de dilemma's en te maken (beleids)keuzes worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Daarnaast stellen wij in 2020 een handboek omgevingsplan op.

De overige activiteiten die we daarvoor in 2020 gaan doen, zijn onderdeel van de begroting van de Werkorganisatie BUCH. Dit zijn:

- Processen, producten en diensten aanpassen aan de eisen van de Omgevingswet.
- Ketensamenwerking voor elk niveau passend vormgegeven.
- Aansluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet en de zaaksystemen en gemeentelijke administraties aanpassen.
- Inzicht hebben in de gevolgen voor de bedrijfsvoering.
- Medewerkers opleiden, zodat ze toegerust zijn om volgens de Omgevingswet te handelen.
- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties informeren over de Omgevingswet.

2. Wonen

Om het bouwtempo te verhogen wordt (regionaal) samengewerkt met de Woningmakers¹. Overeenkomstig de Woonvisie Heiloo bepalen we de realisatie en programmering van nieuwe woningbouwlocaties aan de hand van:

- het RAP (de regionale woningprogrammering)
- de meest actuele huishoudensprognose
- het meest actuele woningmarktonderzoek
- de Prestatieafspraken.

¹ Woningmakers zijn ontwikkelaars, bouwers, makelaars en woningcorporaties in Regio Alkmaar.

In 2020 worden er nieuwe Prestatieafspraken met Kennemer Wonen gemaakt voor de periode 2021-2024. Regionaal draagt Heiloo bij aan:

- Een nieuwe Regionale Woonvisie
- De regionale woningprogrammering

3. Informatie over werkzaamheden

We brengen alternatieve routes onder de aandacht van de weggebruikers en hebben verkeersmaatregelen genomen om overlast op andere routes te voorkomen. Ook gaan we op basis van een nulmeting monitoren of en waar er overlast is en indien noodzakelijk worden er aanvullende maatregelen getroffen.

4. Afhandelen vergunningen

Vergunningsproces nalopen om te zien of er tijdswinst is te behalen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Omgevingswet

2020 is het laatste jaar voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Aan het eind van 2020 zijn de genoemde activiteiten uitgevoerd en kunnen we werken met en 'naar de letter' van de Omgevingswet. Daarnaast zijn we voorbereid op de volgende fase, waarin we steeds meer 'naar de bedoeling' van de Omgevingswet kunnen werken.

2. Wonen

Er worden jaarlijks ruim 200 woningen opgeleverd. Inwoners vinden een woning die bij hen past. Er zijn voldoende sociale huurwoningen om de doelgroep van een woning te voorzien

3. Informatie over werkzaamheden

Inwoners en ondernemers ervaren zo min mogelijk verkeershinder van de werkzaamheden rondom de A9 en spoorwegonderdoorgang en kunnen zich op een veilige wijze door Heiloo verplaatsen. De resultaten van de monitoring aangevuld met ongevallencijfers bevestigen dit beeld

4. Afhandelen vergunningen

De dienstverlening aan inwoners en bedrijven gaat omhoog.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Wat willen we bereiken

Duurzaamheid

1. *Duurzaamheid*

Heiloo wordt één van de duurzaamste gemeenten van Nederland en anticipeert daarmee op de effecten van klimaatverandering en energietransitie.

We voldoen aan de landelijke klimaatafspraken en lokale duurzaamheidsafspraken om een belangrijke bijdrage te leveren aan het verminderen van CO2 uitstoot en de gevolgen van klimaatsverandering tegen te gaan.

Milieu

1. *Decentralisatie milieutaken*

We zijn voorbereid op de vanaf 2021 te decentraliseren milieutaken.

² Bijv. Duurzaam Bouwloket, Heiloo Energie, Duurzaam Heiloo

2. Afvalscheiding

Door een betere scheiding van afvalstoffen zijn er meer kansen op hergebruik van grondstoffen. Hierdoor wordt de leefomgeving minder vervuild.

Wat gaan we daarvoor doen

Duurzaamheid

1. *Duurzaamheid*

Maatregelen om één van de duurzaamste gemeenten van Nederland te worden, zijn:

- Het mede opstellen en uitvoeren van de Regionale Energiestrategie (RES) Noord-Holland Noord (gereed 1 jaar na vaststelling Klimaatakkoord), waarin concreet wordt aangegeven op welke wijze zo veel als mogelijk wordt bijgedragen aan de landelijke doelstelling van 49% reductie CO2 reductie en een verhoogde duurzame energie opwekking in 2030.
- Het opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma, Transitievisie Warmte, voor de transitie van de gebouwde omgeving naar een nieuwe manier van verwarmen zonder aardgas.
- Voorlichting (met behulp van derden²) over wat inwoners en ondernemers zelf kunnen doen om de uitstoot van CO2 terug te dringen en de bebouwde omgeving voor te bereiden op een aardgasvrij toekomst (isolatie, zonnepanelen, energiebesparing, gebruik circulaire materialen).
- Duurzaamheid stimuleren en waar het kan eisen stellen aan het ontwerp en de inrichting van nieuwe woonwijken en of

bedrijfsterreinen onder meer op het gebied van klimaatadaptatie, gebruik circulaire materialen, aardgasvrije wijken.

- In samenspraak met Duurzaam Heiloo en Heiloo Energie een uitvoeringsprogramma energietransitie opstellen en uitvoeren.
- Een haalbaarheidsonderzoek naar het plaatsen van een lokale energieopslag op de Oude Werf ondersteunen.
- Het college geeft de directie mee dat de werkorganisatie het goede voorbeeld geeft wat betreft: een elektrisch wagenpark, zonnepanelen op de gemeentelijke daken en een duurzame bedrijfsvoering.

Duurzaamheid is vanuit idealisme gegroeid tot breed gedragen maatschappelijke opgave. Met het aankomende klimaatakkoord komt een duidelijke regierol bij de gemeente te liggen. Dit maakt het noodzakelijk om het thema duurzaamheid in brede zin te borgen in de gemeentelijke uitvoering en de werkorganisatie BUCH. Dit vraagt om het opzetten van een programma Duurzaamheid met de andere BUCH gemeenten waarin alle disciplines van duurzaamheid (energietransitie, circulaire economie, ruimtelijke adaptatie, mobiliteit en duurzame bedrijfsvoering) zijn vertegenwoordigd. Een nadere uitwerking van dit programma kan impliceren dat extra middelen nodig zijn. Dit zal nader worden bekeken.

Milieu

1. Decentralisatie milieutaken

Gezamenlijk met de omgevingsdiensten en provincie Noord-Holland inventariseren we aan de hand van de Omgevingswet en toegevoegde aanvullingsbesluiten (in elk geval bodem, geluid, natuur) welke (milieu)aspecten gedecentraliseerd worden. De taken omvatten zowel uitvoeringsgerichte werkzaamheden als

beleidsmatige werkzaamheden. Gedurende 2020 zal vanuit het Rijk duidelijkheid worden gecreëerd over de financiële consequenties van de decentralisatie.

2. Afvalscheiding

Beleid actualiseren, verwachtingen bij inwoners managen met goede communicatie.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Duurzaamheid

Duurzaamheid

Heiloo heeft doelen gesteld in het kader van energiebesparing, verminderen van CO2 uitstoot en opwekking van duurzame energie. Deze doelen worden ingehaald door het aangekondigde klimaatakkoord. Hierin wordt onder andere uitgegaan van 49% reductie in CO2 uitstoot in 2030. Om de voortgang in het behalen van de doelen te kunnen beoordelen wordt jaarlijks een monitoringsrapport opgesteld waarbij tevens een vergelijk met regionale gemeenten kan worden gemaakt.

Milieu

1. Decentralisatie milieutaken

Eind 2020 hebben we nieuwe dienstverleningsovereenkomsten met de omgevingsdiensten waarin de te decentraliseren zijn meegenomen en is inzichtelijk welke kosten gemoeid zijn met de te decentraliseren milieuaspecten.

2. Afvalscheiding

In 2022 gaan we evalueren hoeveel restafval inwoners nog hebben. Aan de hand van deze resultaten gaan we het beleid aanscherpen

dan wel maatregelen nemen om te komen tot maximaal 30 kilogram restafval.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Wat willen we bereiken

1. Klimaatadaptatie

Vanuit klimaat adaptief beleid, inwoners van nieuwbouwwijken en (bestaande) inwoners bewust maken dat er met tuinaanleg mogelijkheden zijn om tot een betere afvoer van regenwater te komen.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Klimaatadaptatie

- Voorlichting geven aan inwoners van nieuwbouwwijken over bijvoorbeeld waterdoorlatende tegels en beplanting
- Bij nieuwe plannen in de programma's van eisen opnemen dat afvalwater en hemelwater gescheiden worden en dat berging van water zoveel mogelijk in het gebied zelf plaatsvindt.
- Bij onderhoud van wegen kijken we naar de infiltratiemogelijkheden om water vast te houden.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

1. Klimaatadaptatie

Water wordt meer afgevoerd in het gebied zelf, waardoor in periodes van droogte minder schade veroorzaakt wordt en wateroverlast wordt voorkomen.

PROGRAMMA 3: WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaand de mutaties per programmaonderdeel met vervolgens per mutatie een korte toelichting.

Nr	firap / kadernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
64	fr	aut	3a	Actualiseren parkeerbeleid	40 V	0	0	0	0	S
65	fr	aut	3a	Bestemmingsplan landelijk gebied (eindafrekening)	4 N	0	0	0	0	S
66	fr	aut	3a	Bestemmingsplan landelijk gebied (dekking reserve)	4 V	0	0	0	0	S
67	fr	aut	3a	Bestemmingsreserve landelijk gebied (opheffen reserve)	90 V	0	0	0	0	S
68	fr	aut	3a	Vennootschapsbelasting (dekking)	113 V	53 V	97 V	82 V	0	I

Nr	firap / kadernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
69	kn	aut	3a	Kadastrale inwinningen	0	65 N	65 N	65 N	65 N	s
70	kn	nb	3a	Bijramen budget woonruimteverdeling	0	3 N	0	0	0	I
71	kn	aut	3a	Implementatie omgevingswet (omgevingsvisie)	0	75 N	75 N	0	0	I
72	kn	aut	3a	Implementatie omgevingswet (omgevingsplan)	0	50 N	25 N	25 N	25 N	I
73	fr	aut	3a	Kapitaallasten	0 V	0 V	0 V	0 V	8 N	S
74	fr	aut	3b	Hogere verwerkingskosten afval	58 N	58 N	58 N	58 N	58 N	S
75	fr	aut	3b	Verlaging opbrengsten afval (PMD)	50 N	50 N	50 N	50 N	50 N	S
76	kn	aut	3b	Tariefstijging afval	0	108 V	108 V	108 V	108 V	S
77	fr	aut	3b	Extra storting voorziening afval	83 N	63 N	0	0	0	S
78	kn	aut	3b	RUD loon- en prijsindexatie 2020	0	18 N	14 N	7 N	2 N	S
79	kn	aut	3b	Kapitaallasten	0	0	0	0	0 V	S
80	fr	aut	3c	Verkoop snippergroen	75 V	0	0	0	0	I
81	fr	aut	3c	Prijsindexatie raamovereenkomsten asfalt en elementen	26 N	26 N	26 N	26 N	26 N	s
82	fr	aut	3c	Waterschapsbelasting wegen	25 N	25 N	25 N	25 N	25 N	S
83	kn	aut	3c	Aframen electra openbare verlichting	0	25 V	25 V	25 V	25 V	S
84	fr	aut	3c	Aframing reclameopbrengsten	14 N	14 N	14 N	14 N	14 N	S
85	fr	aut	3c	Kapitaallasten	142 V	61 N	643 V	39 V	27 V	S
86	fr	aut	3c	Doorschuiven afschrijving ineens aansluiting A9	0	0	2952 V	2952 N	0	S
87	fr	aut	3c	Doorschuiven onttrekking bestemmingsreserve A9	0	0	3057 N	2952 V	0	S
Totaal					205 V	321 N	417 V	15 N	112 N	

64. Actualiseren parkeerbeleid
Betreft administratieve verschuiving tussen
programmaonderdeel 2c en 3a (saldoneutraal).
65. Bestemmingsplan landelijk gebied (eindafrekening)
Een adviesbureau was opdracht gegeven voor het opstellen
van een bestemmingsplan Landelijk gebied. Het adviesbureau

is bereid die overeenkomst zonder compensatie te ontbinden.
Wel ontvangen nog een eindafrekening over de
werkzaamheden in 2019. Deze worden gedekt door een
uitname uit de bestemmingsreserve.

66. Bestemmingsplan landelijk gebied (dekking reserve)
Eindafrekening bestemmingsplan landelijk gebied wordt gedekt door een uitname uit de bestemmingsreserve.
67. Bestemmingsplan landelijk gebied (opheffen reserve)
Het college heeft besloten (9-4-2019) om geen nieuw bestemmingsplan Landelijk gebied op te stellen. Het bestemmingsplan Landelijk Gebied is al in 1997 vastgesteld en staat al een paar jaar op de lijst om te worden geactualiseerd. De noodzaak was niet zozeer dat het bestemmingsplan niet meer voldeed maar de sanctie die de Wet ruimtelijke ordening een gemeente oplegt wanneer een bestemmingsplan niet binnen 10 jaar wordt herzien. Dan mogen geen leges worden geheven. Die sanctie is medio 2018 komen te vervallen. Ofschoon een actueel bestemmingsplan ook met de overgang naar de Omgevingswet in 2021 voordelen biedt, kan de capaciteit nu beter worden ingezet op werkzaamheden die meer prioriteit hebben. Voorgesteld wordt vooruitlopend op de Omgevingswet nu geen nieuw bestemmingsplan voor het Landelijk Gebied op te stellen. Het saldo wordt gestort in de algemene reserve.
68. Vennootschapsbelasting dekking bestemmingsreserve grote projecten
Voorgesteld wordt om de te betalen vpb te dekken uit de bestemmingsreserve 'grote projecten' (zie programma 4).
69. Kadastrale inwinningen
In 2017 is er een structureel budget voor de kadastrale inwinningen van mutaties in de openbare ruimte aangevraagd. Destijds is besloten dit budget incidenteel voor 2 jaar (2018 en 2019) beschikbaar te stellen. Dit betekent dat er voor 2020 e.v. nog geen financiële middelen beschikbaar zijn voor het

uitoefenen van deze wettelijke taak in het kader van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).

70. Bijramen budget woonruimteverdeling
Ten behoeve van diverse onderzoeken (regionale woonvisie, regionale woonprogrammering en enkele andere kleine onderzoeken) is voor 2020 een budget nodig van 8.500. Er is jaarlijks 5.500 begroot derhalve voor dit jaar 3.000 bijramen.
71. Implementatie omgevingswet (omgevingsvisie)
Aangepaste raming omgevingsvisie o.b.v. actuele inzichten. Dit betreft het opstellen van de omgevingsvisie (voornamelijk inhuur extern bureau voor procesbegeleiding). In het raadsvoorstel over het Ambitiedocument Omgevingswet en de zienswijze op de wijziging van de BUCH begroting is aangekondigd dat de kosten voor het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan onderdeel uitmaken van de gemeentelijke begroting. Gedacht moet daarbij worden aan externe kosten, zoals voor onderzoeken, adviseurs en begeleidende bureaus. Om de raad een beeld te geven van de te verwachte kosten was een raming in het voorstel opgenomen, gebaseerd op het Financieel dialoogmodel Omgevingswet van de VNG: voor een kleinere gemeente (tot 25.000 inwoners), zoals gemeente Heiloo, € 400.000 voor een omgevingsvisie en € 200.000 voor een omgevingsplan. In deze raming zijn echter ook alle uren van medewerkers die hieraan werken meegerekend. De uiteindelijke extra kosten, waarvoor middelen nodig zijn, zullen naar verwachting veel lager zijn. Met deze eerdere raming als uitgangspunt, is voor de omgevingsvisie € 150.000 (verdeeld over 2020 en 2021) opgenomen en voor het omgevingsplan voor 2020 € 50.000 en vervolgens jaarlijks t/m 2024 € 25.000 opgenomen. In de plannen van aanpak voor de omgevingsvisie en het

omgevingsplan worden de ramingen aangescherpt en vervolgens verwerkt in de P&C documenten.

72. Implementatie omgevingswet (omgevingsplan)
Aangepaste raming omgevingsplan o.b.v. actuele inzichten. Dit betreft het opstellen van het omgevingsplan (voornamelijk inhuur t.b.v. het opstellen van het plan). Voor verdere onderbouwing, zie boven.
73. Kapitaallasten 3a
Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.
74. Hogere verwerkingskosten afval
De kosten voor de verwerkingskosten van GFT en restafval zijn hoger 28.000,- (N). (structureel). Dit is mede het gevolg van de extra verhoging van de afvalstoffenbelasting op restafval van € 26 naar € 31 per ton eind 2018 die nog niet in de begroting is opgenomen. Daarnaast is het tarief op kunststof in 2018 gestegen van € 275,- naar € 350,-. Deze tariefstijging is nog niet verwerkt in de begroting € 30.000,- (N).
75. Verlaging opbrengsten afval (PMD)
De hoeveelheden PMD (Plastic, Metaal, Drankverpakkingen) die zijn ingezameld blijven nagenoeg constant. De recyclers van PMD zijn steeds strenger geworden op de kwaliteit van het kunststof. Hierdoor komt er minder PMD in aanmerking voor een vergoeding. € 50.000,- (N).
76. Tariefstijging afval
De extra verwerkingskosten en lagere opbrengsten (PMD) betekenen dat het afvaltarief vanaf 2020 moet gaan stijgen

vanwege autonome kostenontwikkeling. Daarnaast moet het tarief worden verhoogd vanwege het nieuwe grondstoffenplan (circa € 2,-). Bij de programmabegroting volgt een voorstel over de tariefsontwikkeling.

77. Extra storting voorziening afval
Bij het raadsvoorstel over het grondstoffenplan is aangegeven dat in 2019 en 2020 incidentele kosten gemaakt moeten worden voor onder andere de aanschaf van keukenemmers voor GFT, aanschaf bladkorven (GFT) en communicatie voor de invoering van de nieuwe inzamelwijze. Aangezien de voorziening afvalstoffenheffing nihil is, moet een extra storting worden gedaan. De structurele kosten worden gedekt door een tariefsverhoging van circa € 2,-.
78. RUD loon- en prijsindexatie 2020 en verwerking kaderbrief
Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsindexatie over 2020 (€ 9.537,-) en de gevolgen van de latere start van het masterplan ICT zoals gemeld in de kaderbrief van de RUD. Het meerjarig budget voor de uitvoering van het masterplan wordt niet overschreden, maar de verschuiving zorgt wel voor incidenteel extra lasten in 2020 en 2021. Vanaf 2022 ontstaat een minder hoge bijdrage aan de RUD vanwege de beoogde efficiencywinst.
79. Kapitaallasten 3b
Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.

80. Verkoop snippergroen
In 2019 wordt een bedrag aan verkopen verwacht van € 100.000. In de begroting werd nog uitgegaan van € 25.000,-. Er wordt een verkoop ingeschat van 400m². De m² prijs bedraagt gemiddeld 250 euro.
81. Prijsindexatie raamovereenkomsten asfalt en elementen
Eind 2017 zijn een tweetal raamovereenkomsten voor het onderhoud aan asfalt- en elementverhardingen aanbesteed. Conform deze overeenkomsten mag de aannemer een indexering toepassen op basis van het CBS-prijsindexcijfer deelgebied 42/43, Grond- weg en waterbouw. Voor 2019 is dit prijsindexcijfer voor asfaltonderhoud 6,21% en voor onderhoud elementverhardingen 4,7%. Een gemiddelde stijging van 5,45%. Het budget moet met een zelfde percentage stijgen om te kunnen garanderen dat we in de toekomst een zelfde hoeveelheid onderhoudswerk kunnen verrichten.
82. Waterschapsbelasting wegen
De waterschapsbelasting staat al sinds 2016 structureel te laag begroot.
83. Aframen openbare verlichting
Er is een nieuwe BUCH brede overeenkomst dagelijks onderhoud openbare verlichting afgesloten. Een grote vervangingsronde op basis van levensduur lampen wordt

gedaan in 2019. Vooruitlopend op het OV beleidsplan dat in 2019 vastgesteld wordt vanaf 2020 € 25.000,- euro structureel afgeraamd.

84. Aframing reclameopbrengsten
Binnen Heiloo was de doelstelling om meer reclameopbrengsten te realiseren. Dit is vanaf 2014 niet meer gelukt. € 14.000,- (N).
85. Kapitaallasten 3c
Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema. Voordeel in 2021 ontstaat doordat het jaar van ingebruikname van de aansluiting A9 en Vennewatersweg 1 jaar doorschuift.
86. Doorschuiven 'afschrijving ineens' aansluiting A9
De realisatie van de aansluiting A9 schuift door de vertraging van het project 1 jaar door. Voor het deel van de investering dat de gemeente Heiloo overdraagt aan het rijk is een 'afschrijving ineens' in de begroting opgenomen en is gedekt door de bestemmingsreserve aansluiting A9. Deze mutatie vindt nu in 2022 plaats.
87. Doorschuiven onttrekking bestemmingsreserve aansluiting A9
Zie hierboven.

Programma 4

Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Ontwikkelingen

BTW-koepelvrijstelling

De BTW-koepelvrijstelling is van toepassing als een aantal gemeenten besluiten te gaan samenwerken via bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling. De dienstverlening van de GR kan onder voorwaarden zijn vrijgesteld van de heffing van btw op grond van de BTW-koepelvrijstelling. Op grond van Europese regelgeving heeft de staatssecretaris aangekondigd de koepelvrijstelling in te perken. De inperking was aangekondigd per 1 januari 2019 en dat zou voor onze gemeente een tegenvaller van € 46.000 betekenen. Mede als gevolg van een lobby door de BUCH gaat de belastinginspecteur nu onderzoeken in hoeverre in Europees verband ruimte kan worden gecreëerd dan wel dat vanuit Europa de bevestiging komt dat de koepelvrijstelling 'voor zover' toepasbaar is op ambtelijke fusies. Vooruitlopend op de uitkomsten van dit onderzoek, is in de kadernota 2020 van Heiloo vooralsnog uitgegaan van geen inperking van de koepelvrijstelling.

BTW-sport

In 2019 is het BTW-regime ten aanzien van uitgaven in sport veranderd. De BTW over sportgerelateerde uitgaven is vanaf 2019 kostprijsverhogend en kan niet langer automatisch worden teruggevraagd. Wel heeft het Rijk een subsidieregeling opgetuigd (SPUC) waar gemeenten de door hen niet langer te verhalen BTW mogen terugvragen (in de vorm van een subsidie). De regeling lijkt voor Heiloo budgetneutraal uit te pakken, maar de subsidiepot kent een plafond en indien gemeenten meer subsidie aanvragen dan beschikbaar is, wordt niet de gehele claim gehonoreerd. Derhalve een financieel risico voor 2019 en verder.

Nieuwe verdeling algemene uitkering

De fondsbeheerders van het rijk werken samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. In maart 2019 is het traject een volgende fase ingegaan en worden in een onderzoek voorstellen ontwikkeld voor een nieuwe verdeling. De opdracht voor het sociaal domein is gegund aan onderzoeksbureau AEF, de herijking van het 'klassieke' gemeentefonds (de overige onderdelen van het gemeentefonds) aan Cebeon. Met beide deelonderzoeken wordt de gehele algemene uitkering van het gemeentefonds integraal onderzocht. Invoering van de nieuwe verdeling is voorzien in 2021.

Wat willen we bereiken?

1. Een structureel sluitende begroting
2. Lage verantwoorde lokale lasten
3. Een verantwoorde weerstandscapaciteit

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In de kadernota worden de structurele lasten gedekt door de structurele baten voor de eerste 3 jaar. Voor de jaren 2022 en 2023 zullen er nog stappen gezet moeten worden om te komen tot een sluitende begroting.
2. We houden de woonlasten voor onze inwoners op een verantwoord niveau. Het OZB-tarief stijgt met de verwachte indexatie van 1,5%. Daarnaast wordt de waardeontwikkeling van de woningen in de berekening van de OZB aanslag verwerkt.
3. We identificeren periodiek de risico's die we lopen en beoordelen of we maatregelen kunnen nemen om deze risico's te beperken.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

1. Een vastgestelde meerjarig sluitende programmabegroting 2020-2023.
2. De ontwikkeling van de lokale lasten.
3. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit.

PROGRAMMA 4: WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaand de mutaties voor programma 4 met vervolgens per mutatie een korte toelichting.

Nr	firap / katernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
88	fr	aut	4a	Meicirculaire 2019 (algemeen)	596 V	1012 V	878 V	451 V	740 V	S
89	fr	aut	4	Meicirculaire 2019 (aframen BCF plafond)	265 N	265 N	305 N	305 N	305 N	S
90	fr	aut	4	Extra dividend Alliander en BNG	76 V	20 V	20 V	20 V	20 V	S
91	kn	aut	4	OZB waardestijging woningen 7%	0	220 V	220 V	220 V	220 V	S
92	kn	aut	4	OZB areaaluitbreiding	0	54 V	54 V	54 V	54 V	S
93	kn	aut	4	Indexatie OZB 1,5%	0	61 V	61 V	61 V	61 V	S
94	fr	aut	4	VNG-contributie	3 N	3 N	3 N	3 N	3 N	S
95	fr	aut	4	Indexatie loonkosten ondersteuning college	10 N	14 N	14 N	14 N	14 N	S
96	kn	nb	4	Viering van 75 jaar vrijheid	0	20 N	0	0	0	I
97	fr	nb	4	Bijeenkomst nieuwe inwoners	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N	S
98	fr	aut	4	Abonnementen kennisbank sociaal domein	16 N	16 N	16 N	16 N	16 N	s
99	fr	aut	4	Ambitiedocument Omgevingswet (incidentele invoeringskosten)	101 N	167 N	91 N	31 N	28 N	I
100	fr	aut	4	Ambitiedocument Omgevingswet (structureel)	23 N	90 N	111 N	123 N	127 N	S
101	kn	aut	4	Indexatie BUCH	0	296 N	296 N	296 N	296 N	S
102	fr	aut	4	Aanvraag ter beschikking stellen resultaat 2018 BUCH	172 N	0	0	0	0	I
103	kn	aut	4	RHCA indexatie	0	6 N	6 N	6 N	6 N	S
104	kn	aut	4	Lagere energielasten investering zonnepanelen.	0	0	1 V	1 V	1 V	S
105	fr	aut	4	Bestemmingsplan landelijk gebied	90 N	0	0	0	0	S

Nr	firap / katernota	Aut. / Nw beleid	Pr.	korte omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	I/S
106	fr	aut	4	Vennootschapsbelasting grondbedrijf	113 N	53 N	97 N	82 N	0	I
107	fr	aut	4	Tegenboeking omslagrente	167 N	46 V	211 N	29 N	28 N	S
108	fr	aut	4	Kapitaallasten	3 V	0 N	1 N	1 N	24 V	S
Totaal					287 N	480 V	78 V	101 N	294 V	

88. Meicirculaire 2019 (algemeen)

De mutaties vanuit meicirculaire zijn uitgebreid toegelicht en leveren alle jaren een voordeel op. De extra inkomsten (€ 42.000,-) die betrekking hebben op de combinatiefunctionaris zijn bijgeraamd in programma 1b.

met enige vertraging. Uit voorzichtigheidsprincipe gaan we in deze katernota uit van een stijging van de WOZ-waarde van woningen met 7%. Bij de programmabegroting volgt een berekening op basis van voorlopige WOZ-waardes specifiek voor de woningmarkt van Heiloo.

89. Meicirculaire (aframen BCF plafond)

De ruimte onder het BTW compensatiefonds is afgenomen. Voor 2019 en 2020 houden we nog rekening met € 40.000,- aan inkomsten, voor de jaren erna gaan we ervanuit dat dit verder afneemt naar nul.

92. OZB areaaluitbreiding

In de meerjarenprognose grondexploitatie (MPG) is uitgegaan van een woningbouw volume van 200 woningen. Uitgaande van een gemiddelde waarde van € 365.000,- levert deze areaaluitbreiding € 54.000,- aan extra OZB belasting op.

90. Extra dividend Alliander en BNG

Zowel Alliander (€ 65.000,-) als BNG (€ 11.000,-) keren meer dividend uit dan was begroot. Voor Alliander geldt dat dit grotendeels een incidenteel voordeel betreft door een eenmalige boekwinst. De verwachte structurele toename van het dividend bedraagt € 20.000,- voor BNG en Alliander samen.

93. Indexatie OZB 1,5%

De onroerende zaakbelasting voor woningen en niet-woningen wordt geïndexeerd met 1,5%. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2020.

91. WOZ waarde-ontwikkeling

Voor de bepaling van de OZB belasting 2020 wordt uitgegaan van de waardebepaling per 1-1-2019. Voor Heiloo zijn nog geen specifieke cijfers bekend over de WOZ-waardes op die datum, maar CBS cijfers geven aan dat de gemiddelde verkoopprijzen over 2018 met 8,7% zijn gestegen. Het CBS geeft ook aan dat de WOZ-waarde deze prijsontwikkeling volgt

94. VNG-contributie

VNG-contributie is verhoogd door met name indexatie en wordt met € 3.248,- bijgeraamd.

95. Indexatie lookkosten ondersteuning college

De hogere loonkosten als gevolg van de verwachte indexatie van 3% (€ 14.000,-).

96. Viering van 75 jaar vrijheid
Op initiatief van de gemeente is er een 4-5 mei comité opgericht en die is nu bezig met de voorbereiding van de viering. Voor het organiseren van diverse festiviteiten wordt een budget van € 20.000,- gevraagd.
97. Bijeenkomst nieuwe inwoners
Jaarlijks wordt een bijeenkomst georganiseerd voor nieuwe inwoners in de Koepel. De kosten hiervoor bedragen € 2.000,-.
98. Abonnementen kennisbank sociaal domein
In de loop van 2018 zijn de abonnementen op de kennisbank van Schulink (juridische expertise voor o.a. jeugdwet, bijstand, etc). overgenomen door de werkorganisatie BUCH. De budgetten moesten nog overgezet worden van de gemeente naar de BUCH (zie programma 4). Per saldo neutraal.
99. Ambitiedocument Omgevingswet (incidentele invoeringskosten)
Conform het raadsvoorstel 'ambitiedocument omgevingswet' (raad 4-2-2019) worden de (incidentele) invoeringskosten bijgeraamd.
100. Ambitiedocument Omgevingswet (structureel)
Conform het raadsvoorstel 'ambitiedocument omgevingswet' (raad 4-2-2019) worden de structurele kosten bijgeraamd.
101. Indexatie BUCH
In de ontwerpbegroting 2020 is voor de werkorganisatie BUCH uitgegaan van 3% indexatie op de loonsom. Dit is 1% hoger dan waar eerder rekening mee was gehouden in de kaderbrief. Dit wordt met name veroorzaakt door landelijke ontwikkelingen.

De premiebetalingen aan het ABP en de stijging van de lonen komen hoger uit dan was voorzien.

102. Aanvraag ter beschikking stellen resultaat 2018 BUCH
Aangezien de BUCH geen jaarrekeningresultaat mag hebben, is dit geld terugbetaald aan de gemeenten. Het gevolg is dat een aantal in het verbeterplan genoemde knelpunten op dit moment nog niet volledig zijn opgelost. Als deze middelen niet opnieuw ter beschikking worden gesteld worden ze ook niet opgelost. Derhalve wordt het bestuur van BUCH voorgesteld om een bedrag van € 800.000 incidenteel te beschikking te stellen en dit volgens de laatstelijk vastgestelde verdeelsleutel in 2019 via een nota weer in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten.
103. RHCA loon- en prijsindexatie 2020
De bijdrage aan het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) wordt geïndexeerd met het in de regio voorgestelde percentage van 2,8%. Daarnaast stijgt de bijdrage doordat de verdeelsleutel is gebaseerd op inwoneraantal en deze is toegenomen voor Heiloo.
104. Lagere energielasten investering zonnepanelen
Voor het onderkomen van BOR wordt voorgesteld zonnepanelen te installeren. De kapitaallasten worden terugverdiend door lagere energielasten.
105. Bestemmingsplan landelijk gebied (opheffen reserve)
Het restant saldo van de bestemmingsreserve landelijk gebied wordt gestort in de algemene reserve.

106. Vennootschapsbelasting grondbedrijf

Vanaf 1-1-2016 geldt dat als het grondbedrijf positieve (fiscale) resultaten behaalt, deze resultaten onderhevig zijn aan vennootschapsbelasting (vpb). Op basis van de verwachte gronduitgiften de komende jaren voor Boekelermeer fase A en Zuiderloo Timpaan zorgen dat een vpb verplichting ontstaat. Voorgesteld wordt om deze te betalen vpb te dekken uit de bestemmingsreserve 'grote projecten'.

107. Tegenboeking omslagrente

De mutaties in de omslagrente bij de verschillende programmaonderdelen wordt conform de BBV op het product treasury tegengeboekt.

108. Kapitaallasten 4

Mutatie kapitaalslasten in verband met de wijzigingen in het investeringsschema.

BIJLAGE 1: OVERZICHT RESERVES MEERJARIG

In het overzicht reserves zijn de onttrekkingen en stortingen meerjarig in beeld gebracht.

	Boekw. 31-12-2018	Toe-voeging 2019	Ont-trekking 2019	Boekw. 31-12-2019	Toe-voeging 2020	Ont-trekking 2020	Boekw. 31-12-2020	Toe-voeging 2021	Ont-trekking 2021	Boekw. 31-12-2021	Toe-voeging 2022	Ont-trekking 2022	Boekw. 31-12-2022	Toe-voeging 2023	Ont-trekking 2023	Boekw. 31-12-2023
Algemene reserve	10.657.126	90.202	1.166.325	9.581.003	0	0	9.581.003	0	0	9.581.003	0	0	9.581.003	0	0	9.581.003
Totaal algemene reserve	10.657.126	90.202	1.166.325	9.581.003	-	-	9.581.003	-	-	9.581.003	-	-	9.581.003	-	-	9.581.003
Gebouw bibliotheek	1.647.438	0	68.509	1.578.929	0	68.509	1.510.420	0	68.509	1.441.911	0	68.509	1.373.402	0	68.509	1.304.893
Gebouw muziekschool	105.118	0	12.677	92.441	0	12.677	79.764	0	12.677	67.087	0	12.677	54.410	0	12.677	41.733
Trekkenwand De Beun	260.000	0	13.000	247.000	0	13.000	234.000	0	13.000	221.000	0	13.000	208.000	0	13.000	195.000
Ondertunneling Vennewatersweg	1.016.060	0	0	1.016.060	0	0	1.016.060	0	16.934	999.126	0	16.934	982.192	0	16.934	965.258
Fonds sociale woningbouw	215.010	0	83.510	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500
Hockeyveld de Terriers	121.700	0	16.744	104.956	0	16.744	88.212	0	16.744	71.468	0	16.744	54.724	0	16.744	37.980
Voorzieningen huisvesting onderwijs	149.570	0	8.454	141.116	0	8.454	132.662	0	8.454	124.208	0	8.454	115.754	0	8.454	107.300
Zwembad	14.423	0	0	14.423	0	0	14.423	0	0	14.423	0	0	14.423	0	0	14.423
Buurtsportcoaches	129.110	0	6.000	123.110	0	6.000	117.110	0	6.000	111.110	0	6.000	105.110	0	6.000	99.110
Bestemmingsplan Landelijk gebied	94.042	0	94.042	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Degeneratiekosten Wegen	37.488	0	0	37.488	0	0	37.488	0	0	37.488	0	0	37.488	0	0	37.488
Duurzaamheidsmaatregelen	169.006	0	0	169.006	0	0	169.006	0	0	169.006	0	0	169.006	0	0	169.006
Basisregistratie topografische informatie	16.500	0	0	16.500	0	0	16.500	0	0	16.500	0	0	16.500	0	0	16.500
Accommodatie vraagstukken	16.647	0	0	16.647	0	0	16.647	0	0	16.647	0	0	16.647	0	0	16.647
Onderhoud gebouwen	312.210	0	0	312.210	0	0	312.210	0	0	312.210	0	0	312.210	0	0	312.210
Grote projecten grondexploitatie	2.961.947	0	208.025	2.753.922	0	52.878	2.701.044	0	97.345	2.603.699	0	82.489	2.521.210	0	0	2.521.210
Bovenwijkse voorzieningen	1.695.030	390.897	0	2.085.927	283.705	0	2.369.632	236.518	0	2.606.150	201.347	0	2.807.497	56.133	0	2.863.630
A9	6.102.000	0	0	6.102.000	0	0	6.102.000	0	0	6.102.000	0	3.057.098	3.044.902	0	104.997	2.939.905
Voorlichtingsplan Cultuurhistorie	5.500	0	0	5.500	0	5.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Actualiseren bodemkwaliteitskaart	18.000	0	0	18.000	0	0	18.000	0	0	18.000	0	0	18.000	0	0	18.000
Transitie sociaal domein	500.000	0	77.799	422.201	0	168.889	253.312	0	172.266	81.046	0	0	81.046	0	0	81.046
Participatie en integratie vergunningh.	208.792	0	13.000	195.792	0	0	195.792	0	0	195.792	0	0	195.792	0	0	195.792
Totaal bestemmingsreserves	15.795.591	390.897	601.760	15.584.728	283.705	352.651	15.515.782	236.518	411.929	15.340.371	201.347	3.281.905	12.259.813	56.133	247.315	12.068.631
Totaal reserves	26.452.717	481.099	1.768.085	25.165.731	283.705	352.651	25.096.785	236.518	411.929	24.921.374	201.347	3.281.905	21.840.816	56.133	247.315	21.649.634

BIJLAGE 2: INVESTERINGSPLAN 2020 - 2023

Onderstaand het meerjareninvesteringsplan per investeringscluster:

Investeringscluster	2020	2021	2022	2023
Riolering	647.000	647.000	647.000	647.000
Afval	301.000	0	0	0
Wegen	929.000	654.000	904.000	184.000
Vervanging lichtmasten	212.000	212.000	212.000	212.000
Oeverbeheerplan	85.000	85.000	85.000	85.000
Vervanging speeltoestellen	40.000	50.000	50.000	50.000
Openbare ruimte	1.266.000	1.001.000	1.251.000	531.000
Recreatie en sport	462.000	62.000	0	0
Overige investeringen	15.000	80.000	50.000	65.000
Totaal	2.691.000	1.790.000	1.948.000	1.243.000

BIJLAGE 3: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Begroting 2019 (primitief), 2019 en 2020 na wijzigingen kadernota:

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot primitief 2019			Begroot na wijz 2019			Begroot 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur									
Bestuur	-	1.194	-1.194	-	1.281	-1.281	-	1.288	-1.288
Burgerzaken	243	879	-636	243	885	-642	228	771	-543
Media	-	13	-13	-	15	-15	-	13	-13
Totaal 1a	243	2.087	-1.844	243	2.180	-1.937	228	2.073	-1.845
1b Samen leven									
Openbaar basisonderwijs	28	124	-96	28	124	-96	28	125	-97
Onderwijshuisvesting	389	1.320	-932	389	1.341	-953	382	1.333	-951
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	10	275	-265	34	304	-270	50	307	-257
Sportbeleid en activering	64	144	-79	106	186	-79	106	183	-77
Sportaccommodaties	285	810	-525	285	787	-502	285	817	-532
Media	112	614	-503	112	614	-503	112	620	-508
Samenkracht en burgerparticipatie	53	1.101	-1.048	53	1.192	-1.139	29	1.148	-1.119
Wijkteams	-	1.519	-1.519	-	1.579	-1.579	-	1.572	-1.572
Inkomensregelingen	3.672	4.769	-1.097	3.732	4.706	-974	3.732	4.709	-977
Begeleide participatie	-	1.084	-1.084	-	1.084	-1.084	-	1.035	-1.035
Arbeidsparticipatie	-	395	-395	-	431	-431	-	429	-429
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	643	-643	-	558	-558	-	559	-559
Maatwerkdienstverlening 18+	113	2.199	-2.087	68	2.194	-2.126	68	2.217	-2.148
Maatwerkdienstverlening 18-	-	3.345	-3.345	-	3.344	-3.344	-	3.395	-3.395
Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geëscaleerde zorg 18-	-	243	-243	-	410	-410	-	399	-399
Volksgezondheid	-	928	-928	-	950	-950	-	968	-968

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot primitief 2019			Begroot na wijz 2019			Begroot 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal 1b	4.725	19.515	-14.790	4.807	19.804	-14.997	4.793	19.816	-15.024
1d Een veilige gemeente									
Crisisbeheersing en brandweer	-	1.355	-1.355	-	1.345	-1.345	-	1.374	-1.374
Openbare orde en veiligheid	-	261	-261	-	246	-246	-	241	-241
Totaal 1d	-	1.616	-1.616	-	1.591	-1.591	-	1.615	-1.615
2a Cultuur, recreatie en toerisme									
Recreatieve havens	-	-	-			-			-
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	90	554	-464	90	549	-459	53	516	-463
Musea	-	17	-17	-	17	-17	-	18	-18
Cultureel erfgoed	-	163	-163	-	163	-163	-	122	-122
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14	195	-181	14	199	-185	14	202	-189
Totaal 2a	104	929	-825	104	929	-825	67	858	-791
2b Economische vitaliteit									
Economische ontwikkeling	-	139	-139	-	144	-144	-	129	-129
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.584	6.585	-1	4.092	4.093	-1	3.842	3.843	-1
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	44	21	23	27	21	6	27	21	6
Economische promotie	-	-	-			-			-
Totaal 2b	6.628	6.745	-116	4.119	4.257	-138	3.869	3.993	-123
2c Een bereikbare gemeente									
Verkeer en vervoer	3	155	-152	3	178	-175	3	135	-133
Parkeren	-	45	-45	-	85	-85	-	46	-46
Openbaar vervoer	-	99	-99	-	99	-99	-	99	-99
Totaal 2c	3	298	-296	3	362	-359	3	280	-277
3a Wonen en leefomgeving									

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot primitief 2019			Begroot na wijz 2019			Begroot 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	58	-58	-	58	-58	-	69	-69
Milieubeheer	-	3	-3	-	3	-3	-	3	-3
Ruimtelijke ordening	102	710	-608	237	1.026	-790	77	527	-450
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.603	5.665	-63	4.436	4.498	-63	2.253	2.315	-62
Wonen en bouwen	792	866	-74	792	866	-74	747	1.277	-530
Totaal 3a	6.496	7.302	-806	5.464	6.451	-987	3.076	4.190	-1.114
3b Duurzaamheid en milieu			-			-			-
Riolering	2.153	1.419	734	2.770	1.936	834	2.340	1.600	740
Afval	2.971	1.829	1.142	3.004	2.051	952	3.272	2.183	1.089
Milieubeheer	3	747	-744	3	747	-744	3	755	-753
Totaal 3b	5.126	3.994	1.132	5.776	4.734	1.042	5.615	4.539	1.076
3c Beheer en onderhoud									
Beheer overige gebouwen en gronden	99	538	-439	174	501	-327	99	504	-405
Verkeer en vervoer	115	2.736	-2.621	101	2.591	-2.490	101	2.800	-2.698
Economische havens en waterwegen	-	258	-258	-	251	-251	-	256	-256
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	1.595	-1.595	-	1.683	-1.683	-	1.676	-1.676
Begraafplaatsen en crematoria	164	189	-25	164	191	-26	164	190	-26
Totaal 3c	378	5.316	-4.938	439	5.217	-4.778	364	5.425	-5.061
4a Algemene dekkingsmiddelen									
Treasury	261	21	240	337	206	131	281	70	210
OZB woningen	3.148	98	3.050	3.148	98	3.050	3.470	100	3.370
OZB niet-woningen	890	19	872	890	19	872	903	19	884
Parkeerbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belastingen overig	18	67	-49	18	67	-49	18	68	-50

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot primitief 2019			Begroot na wijz 2019			Begroot 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	26.152	9	26.143	26.483	9	26.474	27.348	9	27.339
Economische promotie	30	-	30	30	-	30	30	-	30
Totaal 4a	30.498	213	30.285	30.905	398	30.507	32.048	265	31.783
4b Overhead	8	7.387	-7.379	22	7.771	-7.748	22	7.482	-7.460
4c Overig	1.008	48	960	549	-0	549	442	-0	442
4d Onvoorzien	-	10	-10	-	10	-10	-	10	-10
4e Vpb	-	22	-22	-	135	-135	-	75	-75
Totaal 4	31.515	7.680	23.834	31.476	8.314	23.162	32.512	7.833	24.680
Totaal baten en lasten	55.219	55.482	-263	52.431	53.839	-1.408	50.527	50.622	-94
Mutaties reserves									
1a Inwoners en bestuur	112	-	112	112	-	112	112	-	112
1b Samen leven	13	-	13	115	-	115	182	-	182
2a Cultuur, recreatie en toerisme	-	-	-	-	-	-	6	-	6
2b Economische vitaliteit	-	-	-			-			-
2c Een bereikbare gemeente	-	-	-	30	-	30	-	-	-
3a Wonen en leefomgeving	-	850	-850	386	391	-5	53	284	-231
3b Duurzaamheid en milieu	-	-	-			-			-
3c Beheer en onderhoud	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Financieel gezonde gemeente	196	-	196	1.125	1.019	106	-	-	-
Totaal reserves	322	850	-529	1.768	1.410	358	353	284	69
Totaal	55.540	56.332	-792	54.199	55.249	-1.050	50.880	50.905	-25

Begroting 2021, 2022 en 2023 na wijzigingen kadernota:

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot 2021			Begroot 2022			Begroot 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur									
Bestuur	-	1.288	-1.288	-	1.288	-1.288	-	1.260	-1.260
Burgerzaken	241	809	-569	201	816	-614	201	816	-614
Media	-	13	-13	-	13	-13	-	13	-13
Totaal 1a	241	2.111	-1.870	201	2.117	-1.916	201	2.089	-1.888
1b Samen leven									
Openbaar basisonderwijs	28	125	-97	28	126	-98	28	126	-98
Onderwijshuisvesting	382	1.326	-944	382	1.321	-939	382	1.312	-930
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	66	324	-258	82	340	-259	82	340	-259
Sportbeleid en activering	106	184	-78	106	185	-79	106	185	-79
Sportaccommodaties	285	851	-566	285	834	-549	285	811	-526
Media	112	619	-507	112	617	-506	112	616	-504
Samenkracht en burgerparticipatie	29	1.108	-1.079	29	1.109	-1.080	29	1.109	-1.080
Wijkteams	-	1.591	-1.591	-	1.436	-1.436	-	1.436	-1.436
Inkomensregelingen	3.732	4.700	-968	3.732	4.713	-981	3.732	4.723	-991
Begeleide participatie	-	1.036	-1.036	-	1.037	-1.037	-	1.037	-1.037
Arbeidsparticipatie	-	337	-337	-	378	-378	-	360	-360
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	581	-581	-	662	-662	-	662	-662
Maatwerkdienstverlening 18+	68	2.241	-2.173	68	2.265	-2.197	68	2.288	-2.220
Maatwerkdienstverlening 18-	-	3.461	-3.461	-	3.529	-3.529	-	3.596	-3.596
Geëscaleerde zorg 18+			-			-			-
Geëscaleerde zorg 18-	-	403	-403	-	409	-409	-	413	-413
Volksgezondheid	-	969	-969	-	969	-969	-	969	-969
Totaal 1b	4.809	19.856	-15.047	4.825	19.930	-15.106	4.825	19.984	-15.160
1d Een veilige gemeente									

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot 2021			Begroot 2022			Begroot 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	-	1.374	-1.374	-	1.374	-1.374	-	1.374	-1.374
Openbare orde en veiligheid	-	243	-243	-	245	-245	-	245	-245
Totaal 1d	-	1.617	-1.617	-	1.619	-1.619	-	1.619	-1.619
2a Cultuur, recreatie en toerisme									
Recreatieve havens			-			-			-
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	53	502	-449	53	502	-449	53	502	-449
Musea	-	18	-18	-	18	-18	-	18	-18
Cultureel erfgoed	-	118	-118	-	119	-119	-	119	-119
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14	188	-174	14	190	-176	14	190	-176
Totaal 2a	67	825	-758	67	830	-763	67	829	-762
2b Economische vitaliteit									
Economische ontwikkeling	-	130	-130	-	131	-131	-	131	-131
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.386	2.387	-1	1.074	1.075	-1	-	1	-1
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	27	21	6	27	22	5	27	22	5
Economische promotie			-			-			-
Totaal 2b	2.413	2.538	-125	1.101	1.228	-127	27	154	-127
2c Een bereikbare gemeente									
Verkeer en vervoer	3	120	-117	3	119	-117	3	114	-111
Parkeren	-	47	-47	-	48	-48	-	48	-48
Openbaar vervoer	-	57	-57	-	58	-58	-	58	-58
Totaal 2c	3	224	-221	3	225	-222	3	219	-216
3a Wonen en leefomgeving									
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	73	-73	-	77	-77	-	84	-84

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot 2021			Begroot 2022			Begroot 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Milieubeheer	-	3	-3	-	3	-3	-	3	-3
Ruimtelijke ordening	2	353	-351	2	359	-357	2	359	-357
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.171	4.235	-63	2.961	3.025	-65	-	65	-65
Wonen en bouwen	747	1.313	-566	747	1.256	-509	747	1.256	-509
Totaal 3a	4.920	5.976	-1.056	3.709	4.719	-1.010	749	1.766	-1.018
3b Duurzaamheid en milieu			-			-			-
Riolering	1.901	1.223	678	1.933	1.246	688	2.001	1.284	717
Afval	3.248	2.087	1.161	3.261	2.098	1.163	3.258	2.095	1.163
Milieubeheer	3	752	-750	3	745	-742	3	740	-737
Totaal 3b	5.151	4.062	1.089	5.196	4.088	1.109	5.262	4.119	1.142
3c Beheer en onderhoud									
Beheer overige gebouwen en gronden	99	507	-408	99	511	-412	99	511	-412
Verkeer en vervoer	101	3.012	-2.911	101	6.538	-6.437	101	3.592	-3.491
Economische havens en waterwegen	-	261	-261	-	265	-265	-	274	-274
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	1.719	-1.719	-	1.756	-1.756	-	1.787	-1.787
Begraafplaatsen en crematoria	164	193	-29	164	196	-32	164	196	-32
Totaal 3c	364	5.692	-5.327	364	9.266	-8.902	364	6.361	-5.997
4a Algemene dekkingsmiddelen									
Treasury	281	62	218	281	23	258	281	129	151
OZB woningen	3.470	101	3.368	3.470	103	3.367	3.470	103	3.367
OZB niet-woningen	903	19	884	903	20	883	903	20	883
Parkeerbelasting			-			-			-
Belastingen overig	18	68	-51	18	69	-52	18	69	-52
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	27.358	9	27.349	27.192	9	27.183	27.481	9	27.472

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot 2021			Begroot 2022			Begroot 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Economische promotie	30	-	30	30	-	30	30	-	30
Totaal 4a	32.058	260	31.798	31.893	223	31.669	32.182	330	31.852
4b Overhead	22	7.251	-7.229	22	7.128	-7.106	22	7.170	-7.148
4c Overig	395	-0	395	359	-0	359	158	-0	158
4d Onvoorzien	-	10	-10	-	10	-10	-	10	-10
4e Vpb	-	120	-120	-	106	-106	-	23	-23
Totaal 4	32.475	7.641	24.833	32.274	7.468	24.807	32.362	7.533	24.829
Totaal baten en lasten	50.442	50.542	-100	47.740	51.490	-3.749	43.859	44.673	-814
Mutaties reserves									
1a Inwoners en bestuur	112	-	112	112	-	112	112	-	112
1b Samen leven	185	-	185	13	-	13	13	-	13
2a Cultuur, recreatie en toerisme	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2b Economische vitaliteit			-			-			-
2c Een bereikbare gemeente	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3a Wonen en leefomgeving	97	237	-139	82	201	-119	-	-	-
3b Duurzaamheid en milieu			-			-			-
3c Beheer en onderhoud	17	-	17	3.074	-	3.074	122	-	122
4 Financieel gezonde gemeente	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	412	237	175	3.282	201	3.081	248	-	248
Totaal	50.854	50.778	76	51.023	51.691	-668	44.107	44.673	-567